

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐπὶ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίαν, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς εὐαγγέλιον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἑτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξά-
μνην δραχ. 55. Τρίμνην δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἑτησίᾳ φράγκα γαλλικὰ 60,
ἐξάμνην 35 καὶ τρίμνην 20.

ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἑτησίᾳ δολλάρια 4, ἐξάμνην 2
καὶ τρίμνην 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουμένης μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 39ος

Ἀθῆναι 26 Δεκεμβρίου 1931

Ἔτος 54ον.—Ἀριθ. 4

ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Ἀπόψε πού ὁ Χριστὸς γεννᾶται,
Ὅλοι τὰ δῶρα σας σκορπᾶτε
Μ' ἀπλωχεριὰ καὶ καλοσύνη.
Κάμε καὶ σὺ μιὰ ἐλεημοσύνη,
Ὡ ἀτέλειωτο λευκὸ σεντόνι
Ποῦ ἀγκάλιασες τὴν πλᾶση, Χιόνι!..
Κάμε γουνένια παλτουδάκια,
Γιὰ τὰ γυμνά φτωχὰ κοριάκια.
Γίνου μιὰ τούρτα ἀπὸ βανίλια,
Γιὰ ὅλα τὰ πεινασμένα χεῖλια,
Κι' ἀγκάλιασε στὴ θεία λευκότη,
Ὅσες ψυχὲς ζοῦνε στὰ σκότη!..

ΜΑΡΙΚΑ Μ. ΦΑΛΑΓΓΑ

Ο ΠΕΤΡΟΣ

(ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ)

— Θὰ μ' ἀφήσης, ἀφεντικό, νὰ
πάω νὰ κάνω Χριστούγεννα στὸ χω-
ριό;

— Ἀμα κλείσουμε τὸ μαγαζί, μπο-
ρεῖς νὰ πᾶς.

— Θὰ εἶναι νύχτα πολλή.

— Αὐτὲς τίς μέρες καρτεροῦμε νὰ
δουλέψουμε. Ἀμα κλείσουμε, φεύγα.

Ὁ Πέτρος λογάριζε ὅτι θὰ κλεί-
σουν, ὅπως πάντα, στίς 8· καὶ τέσσε-
ρις ὥρες πού θέλει νὰ πάη πεζὸς στὸ
χωριό, δώδεκα, — τὰ μεσάνυχτα
θᾶναι στὸ σπίτι του. Ἄς εἶναι κι' ἔ-
τσι, σκέφθηκε.

Ἀπὸ τ' Ἀη Φιλίππου, πού ἀρ-
χίζει ἡ σαρακοστή, λογάριζε αὐτὸ
τὸ ταξίδι τῶν Χριστουγέννων. Ἀπὸ
τοὺς μικροὺς μισθοὺς του μάλιστα εἶ-
χε ψωνίσει καὶ δῶρα γιὰ τοὺς δικούς
του. Γιὰ τὸν πατέρα του εἶχε ψωνί-
σει ἕνα πακέτο τοιγάρ, πού ἤξερε
πῶς τοῦ ἀρέσουν πολὺ γιὰ τὴ μάν-
να του ἕνα τσεμπέρι, γιὰ τὸν ἀδερ-
φό του τὸ Μήτσο ἕνα ζευγάρι τσα-
ρούχια· καὶ γιὰ τὴν ἀδερφή του Μά-
ρω μιὰ ποδιά.

Ὅλ' αὐτὰ τὰ εἶχε μέσα σ' ἕνα τα-

γάρι, κρεμασμένο ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὸ
κρεβάτι του, πού ἦταν φτιασμένο μὲ
κάσες τοῦ πετρελαίου στὴ γαλαρία τοῦ
μαγαζιοῦ. Κάθε βράδυ, μόλις ἐκλείνει
τὸ μπακάλικο κι' ἀνέβαινε νὰ κοιμη-
θῇ, τ' ἀπλωνε πάνω στὸ κρεβάτι του,
τὰ καμάρωνε, πρόβανε καὶ τὴ φο-
ρεσιά, πού τοῦ εἶχε ἀγοράσει ὁ ἀ-
φεντικός του, κι' ἔπειτα κοιμώτανε.
Ὅλη τὴ νύχτα ἔ-
βλεπε στὸν ὕπνο
τοῦ τὸ σπίτι καὶ
τοὺς δικούς του.

Δὲ μπορούσε ἀ-
κόμη νὰ συνηθίσῃ
τὴν ξενητεία. Μό-
λις τὸν Ἰούνιο τε-
λείωσε τὸ δημοτι-
κὸ σχολεῖο, τὸν ἔ-
φερε ὁ πατέρας
του στὴ χώρα καὶ
τὸν ἔβαλε ὑπηρέτη
σ' ἕνα μπακάλικο,
νὰ φάη ξένο ψωμί,
νὰ βάλῃ γνώση, νὰ
γίνη καλὸς ἀν-
θρωπος.

Ὁ Πέτρος λο-
γάριζε τὰ Χρι-
στούγεννα σὰν ἕνα
σταθμὸ εὐτυχίας,
πού θὰ γύριζε ἔ-
στιω καὶ γιὰ τρεῖς
μέρες στὸ χωριό,
στοὺς δικούς του.
Καὶ νὰ πού ἔφτα-
σε στὸ σταθμὸ αὐτό

Ἔφτασε ὀχτὼ ἡ
ῶρα καὶ τὸ μπα-
κάλικο ἦταν ἀκό-
μη γεμάτο ἀπὸ πε-
λάτες. Παραμονὴ
Χριστουγέννων,

βλέπετε, κι' ὁ καθένας θὰ ψωνίσῃ
ἄφθονα γιὰ τὸ τραπέζι, γιὰ τὴ δια-
σκέδαση.

Ἦρθε ἐννιά ἡ ὥρα κι' ἀκόμη ψω-
νίζανε, ἦρθε δέκα κι' ἀκόμη ἔρχον-
ταν μερικοὶ νὰ ψωνίσουν ὅσα εἶχαν
λησμονήσει. Καὶ τέλος κατὰ τίς ἔν-
τεκα ἔφυγε κι' ὁ τελευταῖος ψωνι-
στής, καὶ τὸ μπακάλικο ἐκλείσε.

— Ἀφεντικό, θὰ πάω στὸ χωριό.

— Πήγαινε, ἀν δὲ φοβάσαι.

— Ὅχι, δὲ φοβάμαι, τὸ δρόμο τὸν
ξέρω καλά. Μόνο θὰ πάρω μιὰ λαμ-
πάδα ν' ἀνάψω στὴν ἐκκλησιά μας

ΜΙΑ ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

Ἡ νύχτα τῶν Χριστουγέννων στὴ Νέα Ὑόρκη

καί χρέωσέ με απ' τὸ μισθό μου...
— Πάρε ὅποια θέλεις, χωρὶς νὰ σὲ χρεώσω, καὶ πήγαινε στὴν εὐχή μου.

Ὁ Πέτρος διάλεξε μιὰ λαμπάδα, τὴν ἔδωσε σ' ἕνα καλάμι νὰ μὴ σπάσῃ, ἀνέβηκε στὴ γαλαρία του, φόρεσε τὴν καλὴ φορεσιά. Πῆρε τὸ ταγάρι στὸν ὦμο, καὶ δρόμο γιὰ τὸ χωριό.

Ὁ οὐρανὸς ἦταν καθαρός, τ' ἀστέρια ἔλαμπαν σὰ μεγάλα διαμάντια. Ἐπανηγύριζαν κι' αὐτὰ τὴ γέννηση τοῦ Χριστοῦ. Ἐν' ἀστέρι ὁδήγησε τοὺς μάγους κι' ἔλα τ' ἄλλα ἔλαμπαν ἀπὸ χαρὰ καὶ περηφάνεια, γιὰ τὸν εὐαγγέλιο στὴ δόξα τοῦ Χριστοῦ.

Τὸ κρῦο ἦταν δριμύ, ἀλλὰ ὁ Πέτρος, μὲ τὴν καινούργια φορεσιά του καὶ τὴν βιασύνη του, δὲν τὸ λογάριζε. Προχωροῦσε, προχωροῦσε κι' ἡ χαρὰ του αὐξάνει, γιὰ τὸ βῆμα ποὺ ἔκανε, τὸν πλησίαζε στὴν εὐτυχία του.

Ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος καὶ τ' ἄλλο τοῦ δρόμου, πελώρια δέντρα φαίνονταν σὰ γίγαντες ἔτοιμοι νὰ κατασπαράξουν τὸ μικρὸ ἄνθρωπο. Ὁ Πέτρος ὅμως δὲ φοβόταν. Πολλὲς φορές, βόσκοντας τὰ πρόβατα τὴ νύχτα, εἶχε ἰδεῖ τοὺς ἀκίνδυνους αὐτοὺς γίγαντες.

Ἀνέβαινε τὸ ἀνηφορικὸ μονοπάτι ὁ Πέτρος, καὶ τ' ἀστέρια τοῦ φωτίζαν τὸ δρόμο, ὅπως φωτίζει καὶ τῶν μάγων τὸ δρόμο τ' ἀστέρι τῆς Ἀνατολῆς.

Οὔτε κούραση καταλάβαινε, οὔτε τίς ὥρες πῶς περνοῦσαν.

Ἐνας μακρινὸς ἤχος καμπάνας γέμισε τὴν ψυχὴ του ἀγαλλίαση. Ἦταν ἡ καμπάνα τοῦ χωριοῦ του, ποὺ προσκαλοῦσε τοὺς πιστοὺς στὴ νυχτερινὴ λειτουργία. Πλησίαζε στὸ τέρμα τοῦ ταξιδιοῦ του. Τοῦ τὸ ἀνάγγελε πανηγυρικὰ ἡ καμπάνα τὸ χωριό του. Διπλὴ γιορτὴ γι' αὐτόν, Χριστογέννη καὶ ἐπιστροφὴ στὸ χωριό!

Ἀπάνω ψηλά, στὴν πλαγιά τοῦ μαύρου βουνοῦ, φαίνονταν κάτι τετράγωνα φῶτα. Ἦταν τὰ φωτισμένα παράθυρα τῆς ἐκκλησίας του. Ἐκεῖ μέσα εἶναι οἱ δικοὶ του καὶ λειτουργοῦνται. Θὰ τοὺς προσφύσῃ. Ταχύ ναι τὸ βῆμα του. Ὁ πόθος του διώχνει τὴν κούραση καὶ τὴ νύστα.

Ἦταν στὴ μέση ἡ λειτουργία, ὅταν εἶδαν οἱ ἄνθρωποι νὰ μπαίνει μέσα ἕνα παιδί ντυμένο σὰν κύριος μ' ἕνα ταγάρι στὸν ὦμο. Τὸν ἐνῶρσαν ὅλοι κι' ἕνας ψίθυρος διαδόθηκε ἀπὸ τὸν ἕνα στὸν ἄλλον γιὰ τὸν Πέτρο τοῦ Τάση, ποὺ ἦταν σὲ μαγαζί στὴ χώρα.

Ὁ Πέτρος, ἀμα ἄναψε τὴ λαμπάδα στὸ μανάκι, τραβήχτηκε σὲ μιὰ σκο-

τεινὴ γωνιὰ τῆς ἐκκλησίας κι' ἔβαλε κατὰ γῆς τὸ ταγάρι του. Παρατηρώντας προσεκτικὰ τοὺς χωριανούς του, ποὺ εἶχαν γεμίσει καλὰ-καλὰ τὴν ἐκκλησίαν, ἀνακάλυψε ποὺ ἦταν ὁ πατέρας του, ἡ μάνα του καὶ τ' ἀδέρφια του. Κι' ἐνῶ οἱ πιστοὶ ἀκούγαν μὲ κατάνυξη τὴ λειτουργία, ἔβλεπαν ἕνα πριδὶ ποὺ γλυστροῦσε δίπλα τους μαλακὰ-μαλακὰ σὰ γάτα.

Ἦταν ὁ Πέτρος, ποὺ δὲν βασιλιόταν νὰ μοιράσῃ τὰ δῶρα τῶν δικῶν του στὸ σπῆτι, ἀλλὰ ἤθελε ἐκεῖνη τὴ στιγμή νὰ τὸ κάμῃ. Ἐπλησίασε σιγὰ-σιγὰ τὸν πατέρα του καὶ τοῦ ἔβαλε στὴν τσέπη τὸ πακέτο. Ἐπλησίασε τὴ μάνα του καὶ τῆς ἔβαλε στὸ χέρι τὸ τσεμπέρι. Οἱ διπλανὲς γυναῖκες εἶδαν ἕνα βουδὸ φίλημα τῆς μάνας. Ἐπλησίασε τὰ δάδερφια του καὶ τοὺς ἔβαλε ἡσυχὰ ἡσυχὰ στὰ χέρια τους τὰ δικὰ τους δῶρα.

Ὁ Μῆτσος, σὲ μιὰ σκοτεινὴ γωνιὰ τῆς ἐκκλησίας, ἐφόρεσε τὰ καινούργια τσαρούχια του, ἡ Μάρω ἔζωσε μὲ τρόπο στὴ μέση της τὴν ποδιά, ὁ πατέρας μὲ τὸ χέρι στὴν τσέπη χაίδευε τὸ πακέτο, καὶ ἡ μάνα διαρκῶς πασπάτευε μὲ τὰ δάχτυλά της τὸ τσεμπέρι, νὰ διακρίνῃ τί λογὴς ἦταν.

Ὁ πιὸ εὐτυχισμένος ἀπ' ὅλους ὅμως ἦταν ὁ Πέτρος ποὺ κρατοῦσε τὸ ἄδειο ταγάρι.

Π. Δ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΚΑΒΑΛΛΙΕΡΟΙ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Οἱ ἀξιωματικοὶ ἦταν εὐγενέστατοι κι' εὐτοχεῖς ποὺ θὰ περνοῦσαν τὴν ἀποφινὴ βραδυὰ κι' ἴσως καὶ ὅλη τὴν αὐριανὴ μέρα, κοντά τους. Ἐπειτα ἀπ' τὸ φαῖ κάνανε μουσική, ἐνῶ κάμποσες κυρίες, μαζί μὲ μερικοὺς ἀπὸ μᾶς, φροντίσανε νὰ τακτοποιήσουν τὰ δέματα ποὺ εἶχαν μεταφέρει τὰ καμιόνια.

Οἱ φαντάροι ἐτοιμάζουν πυρετώδη τὸ ὑπόστεγο. Κόψανε φοινικὲς κι' ἐλιές καὶ κάνανε γκιρλάντες ποὺ τίς φωτίζουν κατὰ διαστήματα χρωματιστὰ λαμπιόνια. Σηματεῖες κυανόλευκες κολακεύουν τὸν πατριωτισμὸ μᾶς.

Οἱ κυρίες, γιὰ νὰ εὐχαριστήσουν περισσότερο τοὺς οἰκοδεσπότες μᾶς, θάρσυν ἀπόψε μὲ τουαλέτες τοῦ βραδυοῦ. Μετὰ τὸ δείπνο, θὰ χορεύουμε περιμένοντας τὰ μεσάνυχτα. κι' αὐριο τὸ πρωὶ θὰ γίνῃ ἡ διανομὴ τῶν δώρων μᾶς.

Ἡ κυρία Κ... μὲ εἶχε πάρει μαζί της τ' ἀπόγεμα γιὰ νὰ τὴ βοηθήσω στὴν ἀσφαλὴ τοποθέτηση τῶν

δώρων ποὺ εἶχαν ξεφορτώσει τὰ βαγόνια. Ἦταν κι' ἄλλες κυρίες καὶ κάμποσοι πρόσκοποι ἀκόμα. Ἡ δουλειὰ τελείωσε γρήγορα κι' ἔπειτα οἱ κυρίες, γιὰ νὰ ξεμουδιάσουν, ζήτησαν ἀπ' τὸ συνοδὸ μᾶς, ποὺ εἶναι ἕνας εὐγενέστατος ὑπολοχαγός, νὰ περπατήσωμε λιγάκι. Ὁ οὐρανὸς ἦταν κατακάθαρος καὶ φουσούσε ἕνας ἀέρας παγωμένος. Μακρὰ, στὸν ἐρίζοντα σχεδόν, ἕνα μικροσκοπικὸ Τομλοῦ-Μπουνάρ, ὅλο χιόνια, ποὺ γινόντανε τριανταφυλλένια στὸν ἥλιο ποὺ εἶχε χαμηλώσει, μοῦ ἔφερνε στὴ μνήμη μιὰ εἰκόνα τῆς Μόσχας ἀπὸ ἕνα βιβλίο μου. Ἐνας δρόμος μὲ διαδεχόμενες ἄσπρες καὶ μαῦρες ραβδώσεις περνοῦσε πενήντα βήματα πρὸς τὸ κάτω καί, στενεύοντας ὀλοένα, ἀγγίζει μὲ τὴ μύτη τὴ μακρινὴ πόλη.

Μικρά, μαῦρα πουλιὰ πετούσαν πάνω ἀπ' τὰ κεφάλια μᾶς. Σχεδὸν ὁλόγυρα ὑψώνονται βουνὰ μὲ περιέργα ὀνόματα, ποὺ μᾶς τὰ εἶπε ὁ ὑπολοχαγός, ἀλλὰ ποὺ δὲν μπόρεσα νὰ συγκρατήσω. Τὸ χιόνι κάνει πάντως κατὰ πελώριες δίπλες κι' οἱ ἀκτίνες τοῦ ἡλίου παίζουν γοητευτικὰ μὲ τὴ λαμπρότητά του.

Περπατήσαμε πολὺ ὥρα. Ἦταν εὐχάριστα. Τὸ μέτωπο, ἀθέατο στὴν ἀρχή, ἄρχισε σιγὰ σιγὰ νὰ διακρίνεται ἀπὸ κάτι ἀνεπαίσθητες ἀνωμαλίες τοῦ ἐδάφους, ἀπὸ διάφορα συρματοπλέγματα. Ἐνας ἄλλος δρόμος, ἀλλ' αὐτὸς σκαμμένος μὲς ἐπὶ τὴ γῆ, πήγαινε πρὸς τὰ ἐκεῖ.

Εἴχαμε σταθεῖ. Τὸ μέρος ἦταν ψηλό, ἀλλὰ δὲν μπορούσαμε νὰ διακρίνουμε τὴν ἐχθρικὴ γραμμὴ ποὺ τὴ σκέπαζε ἡ ὁμίχλη. Ὁ ἥλιος, σχεδὸν στὸ χεῖλος τῶν βουνῶν, αἵματόβαφε τὸ χιόνι.

— Ἄν ἡ τύχη τὰ φέρει πρῶτα, εἶπε ὁ συνοδός μᾶς, τὴν ἄλλη ἐβδομάδα θὰ εἴμαστε μερικὲς ἑκατοντάδες χιλιόμετρα πρὸς τὴν Ἀνατολή.

— Δὲν ὑπολογίζετε νὰ βρῆτε ἀντίσταση; ἔκανε ἡ ντάμα μου.

— Ναι, ἴσως, ἀλλὰ μικρὴς σημασίας. Τὰ τουρκικὰ στρατεύματα δὲν ἔχουν ὀργάνωση. Οὔτε πειθαρχία...

— Καὶ ὅμως... εἶπε ἡ κυρία Ε... κι' ἔδειξε μ' ἕνα εὐγλωττο κίνημα τοῦ χεριοῦ τὸ μέρος ὅπου θὰ βρισκότανε τὰ χαρακώματα τῶν ἐχθρῶν.

— Ὁ, αὐτὰ ὅλα εἶναι σπασμωδικὰ καὶ γίνονται χωρὶς σύστημα. Πρέπει νὰ ἔχετε ὅπ' ὅφει σας πῶς δὲν διεξάγουμε ἕναν πόλεμο τακτικό, ὅπως π.χ. ὁ Εὐρωπαϊκός, ἀλλὰ παρασυρόμαστε ἀκούσια σ' ἕναν κλεφτοπόλεμο ποὺ εἶναι πολὺ πιὸ δυσάρεστος ἀπ' τὸν ἄλλον. Προχτὲς λόγου χάρη, ἕνα

ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ ΤΩΝ ΨΥΧΩΝ

Ἀπόμακρα, σὲ μι' ἄγρια, ἀπέραντη ἐρημία, ὕψωνεται μυριόχρονη, γέρινη λιτὴ. Ἀπ' τὸν παλιὸ τῶν Ἑθνικῶν εἶναι καιρὸ. Μὲ κούφιο, ζαρωμένο, τρύπιο τὸν κορμό. Κανεῖς νὰ κόψῃ δὲν τολμᾷ τ' ἄγρια κλαδιά της, οὔτε πρὶν φέξῃ νὰ περάσῃ ἀπὸ κοντά της... Πουλάκια πάνω της μολπὲς γλυκεῖες δὲ λένε Μόν' ὁ νοτιάς, μόν' ὁ βοριάς, οὐρλιάζουν, κλαῖνε... Κι' ὅταν οἱ σκιὲς σβυῖνται τὸ βράδυ, μουμουρίσματα Ἀκούς νὰ βγαίνουν ἀπ' τὸ δέντρο καὶ θροῖσματα...

Κι' ἂν θὰ σιμώσῃς μεσονύχτι τὴν λιτὴ, θὰ δῇς χλωμὰ νὰ τὴ φυλᾷ μικρὰ παιδιὰ, ποὺ στὰ κλωνιά πυκνὰ θὰ νᾶναι κρεμασμένα, θὰ μουμουρίζουν, θὰ σφυρίζουν, μαζωμένα... Εἶναι οἱ ψυχούλες ἀπὸ μύρια τόσα πλάτια, ποὺ ἀβάφτιστες στοῦ Χάρου πῆγαν τὰ παλάτια. Μὲς στὴν κασσίτσα, σωματάκι μ' ἄχροα χεῖλια, Ψυχὴ νὰ πᾶν ποὺ δὲν τολμᾷ στὰ θεῖα βασίλεια... — Μὰ δὲν τὰ βλέπεις; ὅλο νέα φτάνουν τάγματα, Μ' ἀπαλοφτέρουγα σιμώνουνε πετάγματα...

Ὅλο τὸ χρόνο μένουν κεῖ δετὰ ἀπὸ μάγια, Σὰν νυσταγμένη τὸ καθένα κουκουβῆγια. Μὰ τὰ Χριστοῦγεννα, ὁ κόσμος μ' ἄσπρο τοῦλι Σὰν θὰ ντυθῇ, καὶ θὰ θωροῦμε τὸν Χριστοῦλη Πάνω ἀπ' τίς χώρες νὰ πετᾷ, αὐτὰ ξυπνᾶνε, Τρελλοσαλεύουν, φλυαροῦνε καὶ γελᾶνε... Εἶναι χαρούμενα, ποὺ βλέπουν νὰ τοὺς γνέφῃ Τὸ θεῖο Χριστοῦλη ποὺ πετάει μέσα στὰ νέφη. Μὲ φωτοστέφανο στὴν ὄψη τοῦ ποὺ λάμπει, Ζητάει ἀνάμεσα στ' ἄγνὰ παιδάκια νᾶμπρ...

— Ὁ νᾶμαι, ἦρθα, μὲ θωρεῖς, μικρὲ Λαέ; Σὲ μὲ πιστεύεις; καὶ κραυγάζουν κείνα: «Ναί!...» Ἐνα χαμόγελο στὴν ὄψη Του χαράζει, Τὰ χέρια ἀνοίγει, τ' ἀγκαλιάζει, δὲν διστάζει, Ὅλα μαζί μὲ θεῖο πρόσταγμα σηκώνει Καὶ τὸ χορὸ πρὸς τὰ οὐράνια Του ὑψώνει... Πάνω ἀπὸ χώρες, κι' ἀπὸ δάση, κι' ὅλο ἴσια, Στὰ θεϊκά, τὰ ὀδηγεῖ, γλαυκὰ Ἠλύσια!...

(Μετάφραση ἀπ' τὸ Γερμανικὸ)

ΛΙΛΑ ΚΑΡΚΑΛΟΥ

ΝΕΕΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΚΑΝΕΛΛΗ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Δ'.

Ἐγὼ λοιπὸν πῆρα δρόμο μέσα στὴ γρανιάσσα ποὺ κυλοῦσε σὰ βαρέλι. Ὁ ταμπουλιέρης, ἀπὸ τὴν σαστισμάρα του, δὲν ἔσκυψε ἀμέσως νὰ τὴν πιάσῃ. Ὑστερα ποὺ συνῆλθε καὶ τὴν κυνήγησε, ἦταν ἄργα.

Φυσικά, ἡ γρανιάσσα θὰ κυλοῦσε καὶ μόνη της, ἀφοῦ ἦταν στοργυλὴ καὶ μῆκε μιὰ φορὰ σὲ κίνηση μὲ τὸ χτύπο ποὺ τῆς ἔδωσα — τὸ δυνατὸ ἐκεῖνο χτύπο ποὺ τὴν ξεκόλλησε κι' ἀπὸ τὸ λουρί της. Ἀλλὰ τὴν ἔσπρωχνα, τὴ βοηθοῦσα κι' ἐγὼ, μὲ τίς ἀτακτικὲς κινήσεις ποὺ ἔκανα μέσα της, προσπαθώντας νὰ βρῶ τὴν ἰσορροπία μου, κάθε στιγμή ποὺ τὴν

(Ἀκολουθεῖ) ΑΛΕΞ. Σ. ΒΕΪΝΟΓΛΟΥ

έχανα με το κύλισμά της. Έτσι η γοηγοράδα της μεγάλωνε ολοένα. Σε λίγο, η γρανκιάσα κυλούσε, έτρεχε σαν αφηνισμένο αλογό. Υπερπηδούσε τα εμπόδια, ανέβαινε όπου ήταν ύψωμα, έπεφτε όπου ήταν λακούβα, γκρεμιζόταν, κυλιστή πάντα και τρεχάτη. Πού να τη φτάσει ο ταμπουλιέρης!

Τά ζωα ούρλιαζαν, οι άνθρωποι έκαναν το σταυρό τους. Τι ήταν πάλι αυτό το στρογγυλό πράγμα που έτρεχε σά διαμοισμένο; Γιατί, από τη μεγάλη του γοηγοράδα, το έχαναν απ' τα μάτια τους πριν προφτάσουν να ιδούν καλά τί είναι. Και τώπαιρναν για ζωντανό, για ξωτικό, γι' αερίκο, για τελώνιο, — έζρω κι' εγώ γιατί τώπαιρναν;

Κυλώντας έτσι, η γρανκιάσα μου μπήκε, απ' τη διάπλατη καγγελοπορτα, στην αυλή ενός μεγάλου χωριάτικου σπιτιού. Είναι απειρίγραπτο το κακό που έγινε κεϊ-μέσα! Ζωα κι' άνθρωποι έβγαλαν τις φωνές κι' όπου-φύγει-φύγει. 'Ακόμα κι' ο νοικοκύρης, σά να μὴν ήταν το σπίτι δικό του, τώβαλε στα πόδια, παρατώντας την περιουσία του στο έλεος του Θεού και φωνάζοντας: «Βοηθάτε, χριστιανοί!».

Ευτυχώς, και για μένα και για όλους, απ' το πίσω μέρος του σπιτιού, εκεί που άρχισε το χιτών, ήταν ένας βάλτος, όπου κολυμπούσαν πάπιες. Σ' αυτό το βάλτο, η γρανκιάσα μου έτρεξε κι' έπεσε σά στραβή. Και σταμάτησε.

Ο βάλτος δὴν ήταν πολύ βαθύς, ώστε το νερό να σκεπάσει τη γρανκιάσα, όποτε χωρίς άλλο θα πνιγόμουν. Κι' ακόμα μια καλοτυχία: η γρανκιάσα στάθηκε στον πάτο με το σπασμένο της πετσι προς τα πάνω. Έτσι, αφού βρήκα την ισορροπία μου και πάτησα καλά, κατάρφερα να τεντωθώ, να πιαστώ και να βγάλω το κεφάλι μου από την τρύπα.

Ήμουν καλά, δὴν είχα πάθει κανένα κακό. 'Αλλ' αυτό βέβαια δὴν έφτανε, για να βγώ από τη δύσκολη θέση που βρισκόμουν: κρεμασμένος από το σχισμένο πετσι μιάς γρανκιάσας, μισός μέσα, μισός έξω, και τριγύρω μου... θάλασσα!

Οί πάπιες απ' το φόβο τους είχαν φύγει και τα βατράχια ανέβηκαν στην επιφάνεια του νερού και με κοίταζαν σαστισμένα...

(Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΧΑΡΑ

Πηγαινοερχόταν μέσα στην έκκλησία τα κορίτσια, κουβαλώντας άχυρα και λουλούδια. Ήταν παραμονή Χριστουγέννων, κι' έπρεπε να ετοιμάσουν τη Φάτνη, για τη νυχτερινή λειτουργία.

Ήταν μερικές έσωτερικές από γειτονικά νησιά, που η άτελης συγκοινωνία δὴν άφηνε καιρό έλεύτερο άρκετό, για να μπορέσουν να γιορτάσουν κι' αυτές στα σπίτια τους. Ήταν ακόμα καθολικές, μαθήτριες εξωτερικές, που έρχόνταν με εύλάβεια να βοηθήσουνε στο στολισμό ή να κάμουν την τελευταία δοκιμή για τ' άσμα της νύχτας.

Μαζί τους κι' η Λίτσα, η όρφανούλα. Τό σπίτι της ήταν στην ίδια πόλη, ένα σπίτι πλούσιο, άρχοντικό, κι' όμως τόσο κρύο κι' έρημο από

τόν καιρό που η μητερούλα της είχε πετάξει στο ούράνιο βασιλείο. Από τότε η Λίτσα είχε κλειστεί στο γυναικειό μοναστήρι των καθολικών. Οί καλές της δασκάλες την έφρόντιζαν κι' οί συμμαθήτριες την αγαπούσαν και την έθαύμαζαν. Ήταν και καλή και πολύ πλούσια. Μά εκείνη ζήλευε τις άλλες συμμαθήτριες, που έδιναν κάθε μήνα και πήγαιναν στα σπίτια τους τα πρόσχαρα. Και πότιοτε τις έζήλευε όταν έτρεχαν βιαστικά, στο κάλεσμα της θυρωρού. Ήξεραν πως μέσχα στην αίθουσα αναμονής ή μαμμά τους τις έπερίμενε. Κι' όταν έγύριζαν, ήταν οί όψες τους φωτεινές, όλόχαρες. Και σκεφτόταν ή φτωχούλα, πως ποτέ τα μάγουλά της δὴν θα δεχόταν τό μητρικό χάδι, ούτε τό χαρωπό φίλι. Ήταν όρφανή, όρφανή. Κι' όλη ή στωργή του πατέρα, που διπλασιά-

όθηκε, δὴν μπορούσε ποτέ να την άποζημιώσει για τόν ανεπανόρθωτο χαμό.

Μά σήμερα είναι ακόμα πιο θλιμένη. Ο μπαμπάς της ήρθε πριν από ένα μήνα και της άνήγγειλε πως θα της έδινε μια δεύτερη μητέρα. Ήταν μια όραία κυρία, χήρα έπίσης, χωρίς παιδί. Μια κόρη είχε μά ήταν πεθαμένη.

Τό κορίτσι δέχτηκε την είδηση ψύχραιμα. Βέβαια αυτό τό περίμενε πάντοτε. Η ίδια ή μαμμά της, πεθαίνοντας, είχε δώσει την έντολή στο μπαμπά της. Την ξαναβλέπει ακόμα στο κρεβάτι, χλωμή, κέρνη. Η άνάσα της βαρείά, άγωνιώδικη. Έκφρνα, άνοιξε τα μάτια, τα στύλωσε με μια έκφραση απειρίγραπτη πάνω στα δυό λατρεμένα της πλάσματα, και πρόσφερε σιγά:

— Γιώργο... τό παιδί μας... Μια καλή μητέρα...

Μά για τη Λίτσα, ή καινούρια γυναικα του μπαμπά της — όπως την άποκαλούσε μέσα της — ήταν άδιάφορη. Έίτε καλή, είτε κακή, μη τρυνά ήταν. Και τη φαντάζεται κακή, άφοδ ως τώρα μάκρυνε τό ταξίδι της, και δὴ γύρισε ακόμα στο σπίτι, για να μπορέσει να γιορτάσει κι' εκείνη Χριστούγεννα εκεί.

— Δὴ βαριέσαι!... σκέφθηκε. 'Όπου κι' αν είναι, μήπως θα έχω τη μαμμά;

Στό κρεβάτι ακόμα συλλογίζεται τη μοναξιά της. Οί καλογριές άνάγκασαν τα κορίτσια να πέσουν στα κρεβάτια τους και να προσπαθήσουν να κοιμηθούν μερικές ώρες, για ν' άντέχουν στη νυχτερινή άγρυπνία. Μά οί σκέψεις διώχναν τόν ύπνο από τα μάτια της Λίτσας. Η φωνή του βαποριού της κάνει να τιναχθή από τό κρεβάτι:

— Βοπόρι!... Νά ήρθε τάχα ο μπαμπάς με τη... με τη γυναίκα του;...

Ξαναπέφτει. Τι τη νοιάζει; Κι' αν ήρθε, θα πάη στο σπίτι. Φυσικά, τό βράδυ δὴν ήρθε να τη ζητήσει. Θα χαρούν εκείνοι τη λειτουργία. Θα γύρισαν χαρούμενοι και ή άνταλλάξαν δώρα κι' ευχές. Θα κάθισαν στο γιορτινό τραπέζι, κι' ή παραπεταμένη Λίτσα θάνα σαν ξένη άνάμεσα στους καθολικούς. Κι' όμως θάνα όμορφα, πολύ όμορφα κι' έδω. Της έχουν περιγράψει τη σκηνή. Μεσάνυχτα. Δυό λευκές όπτασιές προχωρούν και ξεσκεπάζουν τη φάτνη. Νά ο Χριστούλης! τριανταφυλένιος μέσα στο χρωματιστό άχυρο. Τα χέρια, γεμάτα ίκεσία, άπλώνονται στο Λυτρωτή. Και τ' άστρο, θαρ-

ρείς πως λάμπει υπέροχα οδηγώντας τους μελαφούς προσκυνητές. Και σαν κραυγή θριάμβου, μελωδική κι' ούράνια, άπλώνεται τό θείο άσμα... 'Όλα όραία, μά τόσο ξένα στην ψυχή της!...

Βήματα στο διάδρομο!... 'Αχ! πως χτυπά ή καρδιά της! Θα σταματήσουν τάχα; Και θα ζητούν έκλεινουν;

Ναι... ναι! Χτυπούν... Κι' ή φωνή της *Seur Marie*:

— *Julie. On vous demande...*

Πετιέται λαχανισμένη. Μόλις άκούει τη δασάλα που της έξηγει. Ένα μόνο καταλαβαίνει: Πως ο μπαμπάς την περιμένει στο σαλόνι. Νύνεται βιαστικά, τρέχει, και σε λίγα δευτερόλεπτα βρίσκεται στην άγκαλιά του. Σγροκλαίει:

— Μπαμπάκα! Νόμιζα πως με ξεχάσες!

Ο μπαμπάς άγκαλιάζει και πάλι τη μικρή. Πέρνει τό πρόσωπό της στα χέρια του και την άναγκάζει να τόν κοιτάξει. Στα κατκάθαρα μάτια της διαβάζει όλες τις άμφιβολίες, όλο τόν καιμό και τόν πόνο για τη φανταστική έγκατάλειψη.

— Πως σκέφθηκες τέτοια πράγματα, Λίτσα, κακό μου κορίτσι; Έμεις είμαστε πιο στενοχωρημένοι για την καθυστέρηση του βαποριού. Η μαμμά σου... μά γιατί τινάχθηκες; Δὴ θάσαι λογική, Λίτσα; Θα με λυπήσεις έσύ;

— Όχι, μπαμπά. Μά ξέρεις... Δὴν έσυνήθισα ακόμα.

— Η μαμμά σου λοιπόν θέλει να σε δεχθή στο στολισμένο σπίτι μετά τη λειτουργία. Οί δυό μας θα πάμε. Εκείνη έχει πολλή δουλειά.

— Μά έτσι θα πάω στην έκκλησία;

— Όχι. Η μαμμά σου επρόδλεψε. Σ' άγόρασε άσπρο κοστούμι. Έτσι δὴν ντύσουν πάντα, τέτοια μέρα; 'Ετοιμάσου κι' έλα. Πήρα άδεια από τη διευθύντρια.

Τό αυτοκίνητο τους πηγαινει στο σπίτι της θείας. Εκεί βρίσκει τό κουτί με τό φόρεμα, τό καπέλο, τα σκαρπίνια, όλα λευκά, όπως πριν που ζούσε εκείνη. Νύνεται και περιμένει τις καμπάνες...

Γοργά, χαρούμενα σημαίνουν. Σαν νάχουν κλείσει μέσα τους την πρωτόγνωρη χαρά της πλάσης και τη μεταδίνουν. Οί ξυπνητοί νοιώθουν τη συγκίνηση να συγκλονίζει την ψυχή τους, κι' οί κοιμισμένοι ξυπνούν από τόν ύπνο με λαχτάρα. Μέσ' στο σκοτάδι προχωρούν οί οικίες. Κι' άθελά τους στυλώνουν στον ούρανό τα μάτια, ζητώντας τ' άστρο τό λαμπρό.

'Αστρα πολλά, που θα δώξη σε λίγο τό χλωμό φως της αυγής. Μά τό μεγάλο, τό σωτήριο, βρίσκεται μέσα στην ψυχή τους, που μια τέτοια έπίσημη ώρα έχει γίνει άγνή κι' όραία, όπως ήταν στα μικρά τους τα χρόνια.

Τά κερία των πολυελαίων κι' οί καντήλες δὴν μπορούν να δώξουν ό τότελα τό σκοτάδι. Κι' είναι όραία κι' υπέροχη έτσι ή έκκλησία, σοβαρή κι' έπίσημη. Καμιά φωνή βέβηλη. Κατάφυξη και προσήλωση κι' άμέτρηση γοητεία. Δυνούν απόψε οί ψυχές από τό θερμό κύμα της χαράς που τις κυκλώνει Κι' άναγαλλιάζουν πιοτερο, σαν άκούεται ή φωνή του ψάλτη, μελωδική, γεμάτη θείους παλμούς:

— Η γέννησή σου, Χριστέ ο Θεός ήμῶν...

Οί φωνές των πιστών ξαναλένε σιγά τό τροπάριο. Κι' οί γυναικούλες σταυροκοπιούνται όλοένα.

Η Λίτσα είναι κατασυγκινημένη. Η χαρά που ένοιωσε λίγες ώρες πριν, με τόν έρχομό του μπαμπά της, σμίγει με τη θεία συγκίνηση που την πλημμυρίζει. 'Αλήθεια, ένας φόβος την κατέχει: Πως θ' άντικρύσει την άλλη; Μά ύπόσχεται να φωνή καλή, πολύ καλή και τρυφερή. Τ' όφείλει στο μπαμπά της, που τόν λατρεύει και δὴ θέλει να τόν δυσαρεστήσει. Στην αγαπημένη νεκρή, που νοιώθει την ψυχή της να φτερουγίζει γύρω της... Στην όραία κι' έπίσημη λειτουργία. Θα προσπαθήσει!

Όταν βγαίνουν από την έκκλησία, είναι μέρα σχεδόν. Περπατούν γρήγορα όλοι. Βιάζονται να κλειστούνε και πάλι στα σπίτια και να κλείσουν εκεί μέσα τη χαρά τους. Τα μικρά βιάζονται ακόμα πιοτερο. Είναι και τα Χριστουγεννιάτικα δώρα.

Στό σπίτι Μπροστά της η Λίτσα άντικρύζει μια όραία κυρία. Είναι ή μορφή της ευγενικής κι' άυστηρή. Μά όταν γελά, τό πρόσωπό της πέρνει μια γλυκύτατη έκφραση, μαγευτική.

Η άγκαλιά της άνοίγεται. Ο μπαμπάς σπρώχνει τη Λίτσα:

— Καλά Χριστούγεννα, κόρη μου!

— Ευχαριστώ πολύ... κυρία.

Όσο σιγά κι' αν προφέρεται, ο ψυχρός τίτλος άκούεται. Της κυρίας τό πρόσωπο πέρνει μια λυπημένη έκφραση και του μπαμπά ή μορφή σκυθρωπάει. Μά δὴ λέει τίποτα. Οδηγεί τη μικρή στο δωμάτιό της.

— Με πίκρανες, Λίτσα. Δὴν πειράζει, θα συνηθίσεις. Σ' άρέσει τό δωμάτιο; Η καινούρια μαμμά σου τό στόλισε.

'Εκπληκτη ή Λίτσα άντικρύζει τό

δωμάτιό της. Είναι τό ίδιο, όπως και πριν. Μά σιγουρισμένο, πιο πλούσιο θαρρείς. Κι' οί φωτογραφίες της μαμμάς της, στον τοίχο και στην τουαλέτα, μέσα σε υπέροχα πλαίσια. Τη μαμμά της! Πως να την ξεχάσει. Και πως να δώσει την άγάπη της σε μια ξένη;

Κι' όμως, καθώς κοιτάζει την φωτογραφία της λατρεμένης νεκρής, της φαίνεται πως διαβάζει στα μάτια της μια άφωνη έπίκληση. Σά να της μιλά:

— Έσύ άχάριστη, Λίτσα μου; Τι φταίει ή «ξένη» αν ο Θεός με κάλεσε κοντά του; Έμένα θα με θυμάσαι πάντα. Μά θέλω, την άγάπη που μου δίνεις, να τη χάρισης στην άλλη, που δὴν είναι ξένη. Έτσι μόνο θα χαίρωμαι κι' εγώ.

Είναι όνρά τα μάτια της μικρής. Και καθώς κοιτάζει τη μητριά της που στέκεται δεξιά δίπλα στο μπαμπά, ρίχνεται στην άγκαλιά της:

— Ευχαριστώ πολύ, μαμμά μου!

Πάλι σιγά προφέρθηκε ή φράση. Μά την άκουσαν, τόν ένοιωσαν και τίποτα πια δὴν θολώνει τη χαρά της άγιας ήμέρας.

ΕΛΕΝΗ ΡΕΣ-ΖΑΦΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

"Αναυστο... χαρτί

Θέλετε να εκπλήξετε τους φίλους σας, καίοντας μπροστά τους ένα κομμάτι χαρτί, που θα... μείνη πάλι χαρτί; Δὴν έχετε παρά να διαλύσετε μια μεγάλη ποσότητα **σύνψης** μέσα σε νερό, — μεγάλη αναλόγως προς αυτό — να κάνετε δηλ. μια **πυκνή διάλυση** και να βυθίσετε σ' αυτό πολλές φορές τό χαρτί. άφίνοντας κάθε φορά να στεγνώνη. Τότε σχηματίζονται μέσ' στους **ιστούς** του χαρτιού μικροί χρύσταλλοι στύψης, που θα κρατήσουν τη μορφή του χαρτιού, όταν θα τό κάψετε.

Τό ίδιο μπορείτε να κάνετε και για μια κλωστή. Αφού τη βυθίσετε, σαν τό χαρτί, πολλές φορές στη διάλυση, στερεώνετε κάπου τό ένα άκρον της και στο άλλο κρεμνάτε ένα μικρό βάρος, π. χ. ένα μολύβι. Όταν την ανάψετε, θα καίη, αλλά θα βαστά τό μολύβι σαν να μὴν έπαθε τίποτε.

ΚΑΡΟΙΟΣ

ΕΔΙΘ ΝΤΕ ΦΕΡΛΑΚ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ MARGUERITE BOURGET

— Συνέχεια από το προηγούμενο —
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Κατά τις 7 τὸ βράδυ, καθὼς εἶχε πλαγιάσει λίγο, γιατί εἶχε φοβερό πονοκέφαλο, ἄκουσε νὰ χτυποῦν σιγά-σιγά τὴν πόρτα τῆς καί, πρὶν προφτάσει νὰ πῇ «ἐμπρός», εἶδε νὰ μπαίνει μέσα ἓνα ψιλόλιγνο κορίτσι ὡς 16 χρόνων. Ἀφοῦ ἔριξε μιὰ γρήγορη ματιά στὴν κάμαρα καὶ βεβαιώθηκε πὼς ἡ Ἐδιθ ἦτανε μόνη, τὴν πλησίασε στὴ μύτη τῶν ποδιῶν καὶ τῆς εἶπε :

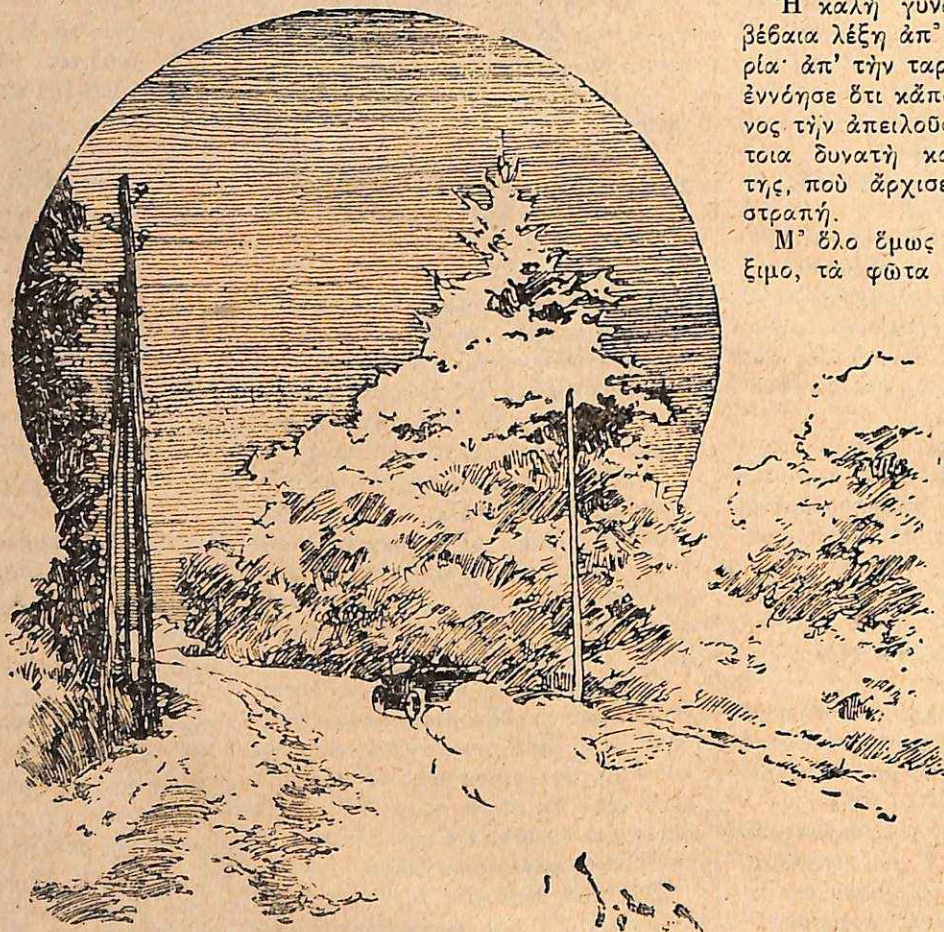
— Αὐτὸ ποὺ κά-
νει ἡ οἰκογένειά
μου, ξέρω διὰ τί
εἶναι πολὺ ἀσχη-
μο καὶ γι' αὐτὸ ἤρ-
θα νὰ σὰς γλυ-
τώσω. Τώρα ποὺ
λείπει ἡ μητέρα
μου, ἄρπαξα τὸ
κλειδί κι' ἤρθα.
Χθὲς τὸ βράδυ ἄ-
κουσα τὸ θεῖο μου
νὰ λέγῃ, διὰ τί θὰ
σὰς κρατήσῃ γιὰ
ὕπνους ἀκού-
τε σεις, μιὰ ἀρι-
στοκράτισσα ὅ-
πηρέτρια σ' ἓνα
καπηλειό! μ' αὐ-
τὸ ἐγὼ δὲν μπο-
ρῶ νὰ τὸ ὑποφέ-
ρω, ἀρκετὰ εἶδαν
ὡς τώρα τὰ μά-
τια μου, κι' ἀπο-
φάσισα νὰ σὰς
σώσω. Τώρα σὲ
λίγο θὰ φύγῃ κι'
ὁ θεὸς μου, καὶ
θὰ μείνω μόνη,
πράγμα ποὺ συμ-
βαίνει πολὺ σπά-
νια. Ἐταν λοιπὸν φύγουν ὅλοι θὰ σὰς
ρίξω ἓνα πετραδάκι στὸ τζάμι σας,
ἐσεῖς τότε κατεβήτε γρήγορα-γρήγο-
ρα καὶ πάρτε τὸν πρῶτο δρόμο δε-
ξιά. Θὰ σὰς βγάλῃ στὸ σταθμὸ τοῦ
τραίνου τῆς Λυὼν· πάρτε τὸ τραῖνο
τῶν δικτῶμισι γιὰ ἐκεῖ, κι' ἀπ'
ἐκεῖ ὁ Θεὸς βοηθός. Ἰσως ὅμως νὰ
μὴν ἔχετε λεπτὰ... πάρτε αὐτὸ (καὶ
τῆς ἔβαλε στὸ χέρι ἓνα πενηντάρι-
κο) κι' ἄμα μπορέσετε, μοῦ τὸ δίνε-
ται πίσω.

Πρὶν προφτάσει ἡ Ἐδιθ νὰ συνέλ-
θῃ καὶ νὰ τὴν εὐχαριστήσῃ, εἶχε γί-
νει ἀφαντῇ.
Δὲν εἶχαν περάσει 5 λεπτὰ, ἔταν

ἓνα πετραδάκι χτύπησε τὸ τζάμι τῆς.
— Ἐμπρός, σκέφτηκε ἡ Ἐδιθ, ὁ
Θεὸς ἄς μὲ βοηθήσῃ.

Κι' ἀφοῦ ἔκανε τὸ σταυρὸ τῆς, ἔριξε
ἓνα παλτὸ ἀπάνω τῆς, ἄρπαξε τὸ βα-
λιστάκι τῆς κι' ἀνοίξε τὴν πόρτα.

Ψυχὴ πέρασε ὅσο πιὸ γρήγορα
μποροῦσε τὴν αὐλὴ καὶ βρέθηκε στὸ
δρόμο. «Ὁ πρῶτος δρόμος δεξιά»,
εἶχε πεῖ ἡ κοπέλλα, — τί ἀτέλειωτος
ποὺ ἦταν!

«Τοὺς σταμάτησε μιὰ βλάβη τοῦ αὐτοκινήτου...» (Σελ. 28, στ. α΄.)

Ἐτρεχε μ' ὅλη τῆς τὴ δύναμη
πολλὴν ὥρα, εἶχε ἀρχίσει νὰ κουράζε-
ται, ἔταν ἄκουσε τις ρόδες μιᾶς σοῦ-
στας. Ἀρχισε νὰ φωνάζῃ μὲ ὅλη
τῆς τὴ δύναμη γιὰ βοήθεια. Ἡ σοῦ-
στα σταμάτησε καὶ ἡ γυναῖκα ποὺ
τὴν ὀδηγοῦσε τὴ ρώτησε τί θέλει.

— Εἶναι μακριὰ ἀπ' ἐδῶ ὁ σταθ-
μὸς τῆς Λυὼν, κυρία;

— Ἀπ' ἐκεῖ θὰ περάσω ἱσα-ἱσα,
μικρούλα μου, ἀνέβα ἀν θέλῃς.

— Θὰ εἵμαστε πρὶν τῶν 8 1/2 στὸ
σταθμὸ;

— Θὰ τρέξουμε πολὺ, κι' ἀν θέλῃ
ὁ Θεός, σὲ μισή ὥρα θὰ βρισκόμα-
στε ἐκεῖ.

Σὲ λίγο ἄκουσε κρότους ἀπὸ ρό-
δες, καὶ καθὼς ἔστριψε τὸ κεφάλι
τῆς, εἶδε, μακριὰ ἀκόμη, δὺ φῶτα.
Δὲν ἄργησε νὰ καταλάβῃ διὰ τί κα-
κοποιοὶ εἶχαν ἀντιληφθεῖ τὴ φευ-
γάλα τῆς καὶ τὴν κυνηγοῦσαν μὲ τ'
ἀμάξι τους.

Κόντεψε νὰ τρελλαθῇ ἀπ' τὸ φό-
βο τῆς.

— Ἀκούστε με, εἶπε στὴ γυναῖκα
ποὺ ὀδηγοῦσε, μὴν λιγοστεύετε ὅμως
τὸ τρέξιμό τῆς σοῦστας. Βλέπετε ἐ-
κεῖ στὸ βάθος αὐτὸ τὸ ἀμάξι; ἔ, λοι-
πὸν δὲν πρέπει νὰ μᾶς φτάσῃ, γιατί
ἄλλοιως εἶμαι χαμένη!

Ἡ καλὴ γυναῖκα δὲν κατάλαβε
βέβαια λέξη ἀπ' ὅλη αὐτὴ τὴν ἱστο-
ρίαν ἀπ' τὴν ταραχὴ ὅμως τῆς Ἐδιθ
ἐννόησε διὰ τί οἱ σοῦστας κίνδυ-
νος τὴν ἀπειλοῦσε, κι' ἔδωσε μιὰ τέ-
τοια δυνατὴ καμτοικιά στὸ ἄλογό
τῆς, ποὺ ἄρχισε νὰ τρέχῃ σὰν ἀ-
στραπὴ.

Μ' ὅλο ὅμως τὸ τρελλὸ αὐτὸ τρέ-
ξιμο, τὰ φῶτα τοῦ ἄλλου ἀμαξιοῦ
ὄλο καὶ πλησιάζ-
αν.

— Ἀχ! θὰ μᾶς
φτάσουν, συλλο-
γίζοταν ἡ Ἐδιθ.
Θεέ μου, σώσε με!

Καὶ μηχανικὰ
ἔλεγε συνεχῶς:

— Πιὸ γρήγο-
ρα, πιὸ γρήγορα
ἀκόμη, παρακα-
λῶ...

Ἡ ἀγαθὴ γυ-
ναῖκα ἔβαζε ὅλα
τῆς τὰ δυνατὰ νὰ
τὴν εὐχαριστήσῃ·
χτυποῦσε γερὰ τ'
ἄλογό τῆς, λὲς καὶ
καταλάβαινε πὼς
παιζόταν ἡ τύχη
τῆς μικρῆς ἐκείνῃ
τὴν ὥρα.

— Κοντεύου-
με; τὴ ρωτοῦσε

κάθε τόσο μὲ τρεμάμενη φωνή.

— Ἐπιτέλους, φθάσαμε! Ὁχι, δὲν
μοῦ χρωστάτε τίποτα, τῆς εἶπε κα-
θὼς εἶδε τὴν Ἐδιθ ν' ἀνοίγῃ τὸ
τσαντάκι τῆς. Χαίρετε, δεσποινίς,
καὶ νὰ ξέρετε διὰ τί θὰ εἶμαι πολὺ εὐ-
χαριστημένη, ἀν μπόρεσα νὰ σὰς
φανῶ χρήσιμη.

Τὸ τραῖνο ὅ,τι εἶχε ἔλθει. Ἀφοῦ
ἔσφιξε ὅσο θερμότερα μποροῦσε τὸ
χέρι τῆς ἀγαθῆς γυναικας, ἡ Ἐδιθ
πήδησε ἀπ' τὴ σοῦστα κι' ἔτρεξε νὰ
βγάλῃ εἰσιτήριο.

— Γρήγορα, δεσποινίς, τῆς εἶπε
ὁ ὑπάλληλος καθὼς τῆς ἔδινε τὰ
ρέστα, σ' ἓνα λεπτὸ τὸ τραῖνο φεύγει.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ ΚΑΙ ΖΗΤΙΑΝΟΠΟΥΛΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ MARK TWAIN

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄.

Τὰ δεινὰ τοῦ βασιλόπουλου ἀρχίζουν
Ὡρες ὁλόκληρες βασάνισε καὶ παί-
δεψε καὶ κυνήγησε τὸ ἄμειρο βασιλό-
πουλο τὸ πλῆθος, καὶ στὸ τέλος πιά
βαρέθηκε καὶ τὸ ἄφησε ἡσυχά. Ὅσο
ὁ μικρὸς πρίγκιπας εἶχε τὸ κου-
ράγιο ν' ἀπαντᾷ στὶς εἰρωνεῖες τους,
νὰ τοὺς ἀπειλῇ, καὶ νὰ διαμαρτύρε-
ται γιὰ τίς σπρωξιὲς ποὺ τοῦ ἔδιναν,
τὸν ἔδρισκαν διασκεδαστικὸ καὶ γε-
λοῦσαν μὲ τὴν καρδιά τους εἰς βάρος
τοῦ. Ἐταν ὅμως κουράστηκε καὶ σώ-
πασε, οἱ διωκτὲς τοῦ τὸν βαρέθηκαν
κι' ἔπαψαν πιά νὰ τὸν κυνηγοῦν.

«Τὸ ἱερὸ πρόσωπο τοῦ βασιλόπουλου ἔγινε μπλάβο
ἀπ' τίς γροθιές...» (Σελ. 44, στ. α΄.)

Τότε στάθηκε τὸ βασιλόπουλο καὶ
κοίταξε γύρω του γιὰ νὰ ἴδῃ ποῦ βρι-
σκοῦταν. Ἀλλὰ δὲν μπόρεσε νὰ νά-
γνωρίσῃ τὸ μέρος. Ἦταν στὸ Σίτυ,
στὸ παλιὸ ἄστυ τοῦ Λονδίνου, περισ-
σότερα δὲν ἔξερε. Ἀσκοπα ἄρχισε
νὰ περπατᾷ. Σιγά-σιγά τὰ σπίτια
ἀρχισαν νὰ γίνονται ἀραιότερα καὶ
οἱ διαβάτες λιγότερα. Ὁ Ἐδουάρ-
δος ὁρῶσις τὰ πληγιασμένα πόδια
τοῦ σ' ἓνα ρυάκι ποὺ ἔτρεχε στὸ δρό-
μο, κάθησε λίγο νὰ ξεκουραστῇ, καὶ
ὕστερα ἐξέκκολοῦσε τὸ περπάτημά
του. Ἐφθασε σὲ μιὰ πλατεῖα ἔπου
βρισκόταν λίγα σπίτια μονάχα καὶ μιὰ
μεγαλοπρεπέστατη ἐκκλησίαν. Ἡ ἐκ-
κλησίαν ἦταν περιτριγυρισμένη ἀπὸ
σκαλωσιὲς κι' ἀπάνω δούλευαν ἓνα
πλῆθος ἐργάτες. Ἡ ἐκκλησίαν αὐτὴ
ἐπισκευαζόταν.

Τὸ βασιλόπουλο στὸ θέαμα αὐτὸ
γαλήνεψε, ἡσύχασε, πήρε θάρρος, πύ-

στεψε διὰ τελεῖωσαν τὰ βάσανά του.

— Αὐτὴ, εἶπε ἀπὸ μέσα του, εἶ-
ναι ἡ παλιὰ ἐκκλησίαν τῶν Φαίτων
Ἀδελφῶν, ποὺ ὁ πατέρας μου τὴν
πήρε ἀπὸ τοὺς καλογέρους καὶ μὲ τὸ
ὄνομα ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ τὴν ὥ-
ρισε νὰ χρησιμεύῃ γι' ἄσυλο στὰ
φτωχὰ καὶ ἀστεγα παιδιά. Δίχως ἄλ-
λο, ὅλοι ἐδωπέρα θὰ φανοῦν περὶ ὅ-
μοιοι καὶ περιποιητικοὶ στὸ γιὸ τοῦ
ἀνθρώπου ποὺ τοὺς ἔκανε μιὰ τόσο
μεγάλῃ εὐεργεσίαν καὶ ποὺ τόσο με-
γαλόκαρδα ἐφρόντισε γι' αὐτοὺς. Καὶ
τόσο μάλλον ποὺ αὐτὸς ὁ γιὸς ἔρχε-
ται νὰ ζητήσῃ τὴν προστασίαν τους
γυμνὸς καὶ ξυπόλητος, σὲν ἓνα ὁποιο-
δήποτε φτωχόπαι-
δα ποὺ βρίσκει ἄ-
συλο ἐδῶ μέσα.

Μόλις προχώρη-
σε λιγάκι, ὁ Ἐ-
δουάρδος βρέθηκε
ἀνάμεσα σὲ μιὰ
συντροφία παιδιῶν
ποὺ ἐπαιζαν κυ-
νηγητό, πεδοῦσαν,
ἐπαιζαν τόπι καὶ
διασκεδάζαν μὲ κά-
θε τρόπο κάνοντας
διαβολικὸ θόρυβο.
Ἦταν ὅλα ντυμέ-
να ὅμοια μὲ τὴν
ἐνδυμασίαν ποὺ συ-
νήθιζαν τὴν ἐποχὴ
ἐκείνη νὰ φοροῦν
οἱ ὑπηρετὲς καὶ οἱ
ἵπποκόμοι.

Στὸ κεφάλι τους
εἶχαν ἓναν μικρὸ μαῦρο σκούφο, φο-
ροῦσαν ἓνα στενὸ μπλε σκούρο φό-
ρεμα ποὺ τοὺς ἐφθανε ὡς τὰ γόνα-
τα, τὴ μέση τους εἶχαν ζωσμένη μὲ
μιὰ φαρδὴ κόκκινη ζώνη. Οἱ κάλτσες
τοὺς εἶχαν ἓνα κίτρινο χτυπητὸ χρώ-
μα καὶ τὰ παπούτσια τους στολιζόν-
ταν μὲ μιὰ μετὰλλινη πόρπη. Γενικά
ἡ στολὴ αὐτὴ δὲν ἦταν καθόλου ὀ-
ραία.

Τὰ παιδιὰ διέκοψαν τὰ παιχνίδια
τους καὶ περιστοίχισαν τὸν μικρὸ
πρίγκιπα ποὺ τοὺς εἶπε μὲ τὴν φυ-
σικὴ του ἐπισημότητα:

— Καλὰ μοῦ παιδιὰ, εἰδοποιήστε
τοὺς δασκάλους σας, διὰ ὁ Ἐδουάρ-
δος, πρίγκιπας τῆς Οὐαλλίας, θέλει
νὰ τοὺς μιλήσῃ.

Ἀκράτητα γέλια ὑποδέχθηκαν τὰ
λόγια αὐτὰ τοῦ βασιλόπουλου, καὶ ἔ-
να ἀπὸ τὰ παιδιὰ εἶπε:

— Δὲ μοῦ λὲς, ζητιανάκι, εἶσαι

σὺ δ' ἀγγελιοφόρος τοῦ πρίγκιπα ;
Τοῦ βασιλοπούλου ἀνέθηκε τὸ αἶμα
στὸ κεφάλι ἀπὸ τὴν ἀγανάκτηση.

Ἄθελά του ἔκανε μετὰ τὸ χέρι νὰ τρα-
βήξῃ τὸ σπαθί του ἀπὸ τὴ θήκη. Ἄλ-
λὰ ἡ θέση τοῦ σπαθιοῦ ἦταν ἄδεια.

Αὐτὸ προκάλεσε νέο ξέσπασμα ἀπὸ
γέλια κι' ἕνα ἀπὸ τὰ ἀγόρια φώναξε :

— Καλὲ εἶδατε, Θέλησε νὰ βγά-
λῃ τὸ σπαθί του ! Καλέ, μήπως εἶναι
δὲ πρίγκιπας δ' ἴδιος ;

Καινούργια γέλια ἀκολούθησαν
αὐτὸ τὸ «ἀστείο» καὶ ὁ ἄμειρος Ἐ-
δουάρδος ὀρθώθηκε περήφανα καὶ
εἶπε :

— Εἶμαι δὲ πρίγκιπας τῆς Οὐαλ-
λίας. Καὶ εἶναι ντροπὴ σας ἐσεῖς ποὺ
ζητε ἀπὸ τὴ γενναιοδωρία τοῦ πα-
τέρα μου, νὰ φέρεστε ἔτσι ἄσχημα
σὲ μένα.

Αὐτὰ τὰ λόγια διασκέδασαν στὴν
ἀρχὴ πολὺ τὰ παιδιά, ὥπως ἔδειξαν
τὰ γέλια τους· καὶ τὸ ἀγόρι ποὺ εἶχε
μιλήσει πρῶτο, φώναξε στοὺς συντρό-
φους του :

— Ἐδῶ, βρὲ χωριάτες, βρὲ σκλά-
βοι, ποὺ ζητε ἀπὸ τὴν ἐλεημοσύνη
τοῦ μεγαλειότατου πατέρα του ! Πέ-
στε στὰ γόνατα καὶ προσκυνήστε τον
ὥπως τοῦ πρέπει. Γονατίστε βλοῖ μπρο-
στά του !

Μὲ γέλια καὶ μὲ χάχανα ἔπесαν
τὰ παιδιά στὰ γόνατα καὶ κορόϊδευαν
τὸ θῆμα τους, κάνοντας δῆθεν πὼς τὸ
προσκυνοῦν. Τὸ βασιλόπουλο, ἀγανα-
κτισμένο, ἔδωσε στὸν πρῶτον ποὺ βρι-
σκόταν μπροστά του μιὰ δυνατὴ κλω-
ταῖα, καὶ φώναξε μὲ ὀργή :

— Πάρτε αὐτὸ γι' ἀμοιβή· περι-
μένετε ὥς αὔριο καὶ θὰ στήσω γιὰ
ἄλλους σας τὴν κρεμάλα.

Αὐτὸ πιά ξεπερνοῦσε τὰ ὅρια τοῦ
ἀστείου. Τὰ γέλια ἔπαψαν μονομιᾶς
καὶ τὰ παιδιά θύμωσαν στὰ σωστά.
Πολλοὶ ἄρχισαν νὰ φωνάζουν :

— Πιάστε τον ! Δείρετέ τον ! Ποῦ
εἶναι τὰ σκυλιά ; Ἐδῶ, Λέο ! Εὐό !

Αὐτὸ ποὺ ἐπακολούθησε δὲν εἶχε
ξανασυμβεῖ ποτὲ στὴν Ἀγγλία. Τὸ
ἱερὸ καὶ ἀπαραβίαστο πρόσωπο τοῦ
διαδόχου ἔγινε μπλάβο ἀπὸ τὴς γρο-
θιᾶς καὶ καταματώθηκε ἀπὸ τὰ δαγ-
κμάτα τῶν σκύλων.

Ὅταν ἤρθε τὸ βράδυ, τὸ βασιλό-
πουλο βρισκόταν πάλι στὸ πυκνοκα-
τοιχημένο τμήμα τοῦ Λονδίνου. Τὸ
κορμί του ἦταν πονεμένο, τὰ χέρια
του ματωμένα, τὰ κορβέλια του ἦταν
βουτηγμένα στὴ λάσπη. Περιπατοῦσε
ἀσχοπα χωρὶς νὰ σταθῇ, ἐνοιωθε
τὸ μυκλὸ του ὅλο καὶ περισσότερο
ζαλισμένο καὶ αἰσθανόταν τόση κού-
ραση καὶ ἀδυναμία, ὥστε μόνις μπο-
ροῦσε νὰ σέρνῃ τὰ πόδια του.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΘΗΝΑ-ΓΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Ἀγαπητοί μου,

ΟΥΡΑΝΟΣ σήμερα εἶναι
βαρυσυνερισμένος. Κά-
που κάπου πέφτει χιονό-
νερο. Στὰ βουνὰ τὸ χιόνι
ἀνανεώνεται. Κι' αὐτὸς ὁ Ὑμηττός
ἀκόμα δείχνει διάθεση νὰ ξανασπρίσῃ.
Κάποιος κοιτάζει μελαγχολικὰ ἀπὸ
τὸ παράθυρο καὶ μουρμουρίζει :

— Μὲ τέτοιον καιρὸ θὰ κάμουμε
Χριστούγεννα ;... Ἰδὲς, θὰ χιονίσῃ.

Ἔνας ἄλλος τοῦ ἀπαντᾷ :

— Καὶ δὲ χαίρεσαι ; Τὰ Χριστού-
γεννα εἶναι πιδ ὥραϊα μὲ χιόνι,

— Ὅχι, γιὰ μένα εἶναι πιδ ὥραϊα
μὲ ἥλιο.

Κι' ἀκολουθεῖ συζήτηση ἀτέλειωτη.
Τὰ χιονισμένα Χριστούγεννα εἶναι
ὠραιότερα, ἢ τὰ ἡλιοφώτιστα ; Κι' ἔ-
γω, καθὼς τοὺς ἀκούω χωρὶς νὰ
παίρνω μέρος, προσπαθῶ νὰ ἐξηγή-
σω, γιατί ὁ ἕνας θέλει τὰ Χριστού-
γεννα ἔτσι κι' ὁ ἄλλος ἄλλιῶς...
Γοῦστο, θὰ πῇτε· ναί, ἀλλὰ τὸ γοῦ-
στο τοῦ καθενὸς μορφώνεται ἀπὸ τὴς
περιστάσεις. Εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς
καταγωγῆς του, τῆς ἀνατροφῆς του,
τοῦ περιβάλλοντος, τῶν ἐντυπώσεων
τῆς παιδικῆς ἡλικίας κτλ. Θυμῆθη-
κα λοιπὸν τότε, πὼς ὁ ἕνας εἶχε γεννη-
θεῖ σὲ μιὰ πόλιν τῆς Θράκης. Ὁ ἄλ-
λος καταγόταν ἀπὸ ἕνα νησί τοῦ Ἰο-
νίου. Καὶ ἀμέσως φαντάστηκα τὰ
Χριστούγεννα τῆς παιδικῆς τους ἡλι-
κίας. Ὁ πρῶτος, στὴ Θράκη, σηκω-
νόταν, νύχτα, καὶ πῆγαινε μὲ τοὺς
γονεῖς του, ἀπὸ χιονισμένους δρό-
μους, σὲ μιὰ χιονισμένη ἐκκλησιά.
Ὁ ἄλλος, στὸ νησί ποὺ ποτὲ δὲν χιο-
νίζει καὶ πάντα σχεδὸν λάμπει ὁ ἥ-
λιος, — καὶ ποὺ δὲν συνηθίζονταν ἀ-
κόμα οἱ νυχτερινὲς λειτουργίες — πῆ-
γαινε τὸ πρῶτ' ἀπὸ ἡλιοφώτιστους
δρόμους σὲ μιὰ ἐκκλησίᾳ ἐπίσης ἡ-
λιοφώτιστη. Νὰ γιατί ὁ ἕνας ἤθελε
τὰ Χριστούγεννα μὲ χιόνι — δὲν μπο-
ροῦσε ἄλλιῶς νὰ τὰ καταλάβῃ — κι'
ὁ ἄλλος μὲ ἥλιο. Ἔτσι τὰ εἶχε συ-
νηθίσει καθένας. Ἔτσι τὰ χαιρό-
ταν — καὶ τὰ θυμόταν — ἀπὸ παιδί...

Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι καὶ πολλοὶ
ἀνθρωποὶ ποὺ δὲν γεννήθηκαν, οὔτε
κὰν ἔζησαν, σὲ βορεινὲς χώρες, προ-
τιμοῦν τὰ Χριστούγεννα χιονισμένα.
Τὸ γοῦστο αὐτῶν μορφώθηκε ἀπὸ
Χριστουγεννιάτικα διηγήματα, ξένα
καὶ δικὰ μας, κι' ἀπὸ Χριστουγεννιά-
τικες ζωγραφιές, ὅπου τὸ χιόνι κυ-
ριαρχεῖ. Φυσικὰ, ἡ τέχνη αὐτὴ εἶναι
ἐυρωπαϊκὴ, κι' ἡ δική μας — ζωγρα-
φικὴ ἢ λογοτεχνία — πολλὰς φορὲς
τὴ μιμεῖται. Ἀλλὰ στὶς χώρες τῆς

Εὐρώπης, τὸ Δεκέμβριον, ὁ χειμὼνας
εἶναι πάντα δριμύς. Ποῦ νὰ ἴδωσιν
ἐκεῖ-πέρα Χριστουγεννιάτικο... ἡ-
λιο ! Ὅλο χιόνια, μόνον χιόνια. Ἔτσι,
κάθε Χριστουγεννιάτικο διηγήμα ἀρ-
χίζει στερεότυπα μὲ τὴν περιγραφὴ
ἐνὸς χιονίσματος, μιᾶς χιονοθύελλας,
ἐνὸς χιονισμένου τοπίου, καὶ κάθε
ζωγραφία μᾶς παρουσιάζει μιὰ φω-
ταγωγὴν ἐκκλησίᾳ μέσα στὸ χιόνι,
ἢ ἕνα χιονισμένο ἔλατο, στολισμένο
μὲ κεράκια καὶ μετὰ δῶρα... Πὼς
λοιπὸν νὰ μὴ μορφωθῇ τέτοιο γοῦ-
στο γιὰ τὰ Χριστούγεννα καὶ σὲ ἀν-
θρώπους ἀκόμα ποὺ ποτὲ τοὺς δὲν
τὰ γιόρτασαν χιονισμένα, ἀλλὰ μόνον
μὲ τὴ φαντασία, μὲ τὴς ἐντυπώσεις
ἀπὸ ἀναγνώσματα κι' εἰκόνες ;

Ἀνάμεσα σ' αὐτές, συχνὰ βλέπει
κανεὶς καὶ μιὰ χιονισμένη Φάτνη.
Οἱ Εὐρωπαῖοι, οἱ βορεινοὶ, ἐπειδὴ κά-
νουν πάντα Χριστούγεννα μὲ χιόνια,
φαντάζονται πὼς τέτοια ἦταν καὶ τὰ
πραγματικά, δηλαδὴ πὼς χιονίζει καὶ
τὴ νύχτα ἐκεῖνῃ στὴ Βηθλεὲμ ποὺ
γεννήθηκε ὁ Χριστός, ἢ τοὐλάχιστο
πὼς μόνις εἶχε πάψει νὰ χιονίζει,
γιατὶ τὸ ἀστέρι τῶν Μάγων, πᾶνω
ἀπ' τὴ Φάτνη, λάμπει πάντα σ' αἰ-
θριον οὐρανό. Ἀλλὰ δὲν πιστεύω νᾶ-
ταν τέτοια τὰ πραγματικά Χριστού-
γεννα ! Ἡ Παλαιστίνη, ἡ Ἰουδαία,
ἡ Ναζαρέτ, ἡ Βηθλεὲμ... δὲν τὴς
ξέρω γιὰ βορεινὲς χώρες, καὶ μοῦ φαί-
νεται πὼς πολὺ σπάνια καὶ πολὺ λί-
γο χιονίζει ἐκεῖ πέρα, ἂν ὅχι καὶ
ποτέ. Κρύο, τὸ χειμῶνα, βέβαια θὰ
κάνῃ. Στὴ Φάτνη τῆς θείας Γέννη-
σης δὲν θάταν περιττὴ οὔτε ἡ φω-
τιά ποὺ προσπάθησε ν' ἀνάψῃ ὁ Ἰω-
σήφ — κατὰ τὸ ἔξοχο ἐκεῖνο, τὸ γνω-
στό σας παραμῦθι τῆς Σέλμας Λαγ-
κερλέφ — οὔτε τὰ χνῶτα τῶν βοδιῶν
καὶ τῶν ἀλόγων, ποὺ ζέσταναν κατὰ
τὴν παράδοση, τὸ νεογέννητον Βρέ-
φος. Ἀλλὰ ὅσο γιὰ χιόνια στὴ σκε-
πὴ, ἀπέξω, ὁλόγυρα. — τὰ διακοσμη-
τικὰ χιόνια, ποὺ βλέπουμε στὶς Χρι-
στουγεννιάτικες ζωγραφιές — εἶναι
πολὺ φανταστικά...

Συμπέρασμα : τὰ θνητὰ, τὰ ἐλ-
ληνικά Χριστούγεννα, μὲ τὴν ἡλιο-
φώτιστη συνήθως χειμωνιάτικη μέρα,
καὶ μὲ τὴν ψυχρὴ, μὲ αἶθρια κι'
ἀστροφώτιστη νύχτα, εἶναι πιδ σύμ-
φωνα μὲ τὰ πραγματικά. Ὡστε
δὲν λείπει τίποτα, ὅταν λείπῃ τὸ...
φράγκικο χιόνι. Ἀλλὰ κι' ὅταν ἔρ-
χεται — ὥπως μπορεῖ ν' ἄρθῃ φέ-
τος — ὅς κάνουμε τὴν ἀνάγκη φιλο-
τιμία κι' ὅς τὸ δεχόμαστε κι' αὐτὸ
σὰ Χριστουγεννιάτικο δῶρο. Εἶτε μὲ
ἥλιο λοιπὸν, εἶτε μὲ χιόνι, καλὰ Χρι-
στούγεννα, καὶ τοῦ χρόνου !

Σὺς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΘΥΜΑΣΑΙ ;

Ἦσαν μιὰ τέτοια νύχτα παγκίη,
ὡ φίλη μου, θυμᾶσαι ;... ὅπως τότε...
ποῦχαμε μείνει μόνες μὲς οἱ δυὸ
ἀργὰ, ὡς τοῦ μεσονυχτιοῦ τὴν ὥρα.

Ἦσαν μιὰ τέτοια νύχτα ξωτική,
γύρω ἀπλωνότανε βαθειὰ γαλήνη
καὶ πάνω μας σκορποῦσε στοργικὰ
τὸ ἀσημένιο φῶς τῆς ἡ σελήνης.

Κι' ἐγέραμε ἀγκαλιαιστές σιγὰ, σιγὰ...
πάνω στὸν ἀνθοστόλιστο ἐξώστη
ἐνῶ τὸ βλέμμα μας πλανιότανε μακριὰ
μὲς στὴ; πλανεύτρας θάλασσας τὰ σκοτὶ.

Βιολὰ μᾶς πίεζε ἡ θλίψη τὴν καρδιά
γιατ' ἦταν τὸ στεγνὸ μας βράδυ, ὡ-
[μένα !...]

κι' ἔπειτα μοῖρα ἄπονη, σκληρὰ
ἔστειλ' ἐσὲ πολὺ μακρὺ ἀπὸ μένα...

Γοργὰ τὰ χρόνια φεύγουνε, κυλοῦνε...
καὶ κάθε τέτοια νύχτα μαγεμένη
οἱ χτύποι τῆς καρδοῦλας σου ἡχοῦνε
στ' αὐτιά μου, ὅπως τότε, ἀργά, σβυ-
[σιμένοι...]

Μὰ τί κι' ἂν ἔφυγες, ὡ φίλη μου; ποτὲ
δὲν θὰ σβυστῇ ἀπ' τὴν ψυχὴ μου ἡ θύ-
[μισή σου]

καὶ κάθε τέτοια νύχτα μαγικὴ
θὰ φανερώναται μπροστά μου ἡ μορφὴ
[σου].
Ρέμβη

ΓΥΡΝΟΥΣΕ...

Γυρνοῦσε... Τὰ ροῦχα του κατα-
ξέσχασμένα, σκονισμένα. Ἀπὸ τὸν πο-
λὺ δρόμο. Ἀπὸ τὴς κακουχίας. Τὸ κα-
πέλο... Καπέλο ; Δὲν εἶχε καπέλο...
Ὁ ἀέρας ἀνέμιζε τὰ μαλλιά του. Τὸ
πρόσωπό του ἰσχνό, ἡλιοκαμένο καὶ γε-
μάτο γένεια. Τὰ μάτια κουρασμένα, θο-
λά, κοιτάζανε ἐκεῖ μακριὰ μ' ἀνυπο-
μονησία. Τὸ περπάτημά του, περπάτη-
μα ζητιάνου. Περπάτημα ἀλήτη πεινα-
σμένου, διωγμένου. Στὸ ἕνα χεῖρ εἶχε
ἕνα ὄβλο, μιὰ μαγκούρα, κι' ἀκουγι-
ποῦσε σ' αὐτό. Γυρνοῦσε...

Ἐδῶ κι' ἐκεῖ σπτάκια. Κῆποι. Δυὸ
παιδιά τρέχανε. Ἔνα σκυλὶ γαύγι-
σε πάνω του. Τὸ δῖωξε μὲ τὴ μαγκού-
ρα, μ' αὐτὸ ὄρμησε ἀγριεμένο πάνω
στὸν κακοντυμένο διαβάτη. Μιὰ γυναι-
κούλα φώναξε τὸ σκυλί. Καὶ τώρα ὁ
ζητιάνος σταμάτησε σ' ἕνα ὄψωμα.
Ἐμπαινε στὴν πόλιν...

Θὰ τὸν γνωρίσουν ; Θὰ καταλάβουν
ποῖός εἶναι ; Νά, οἱ ἀπόκεντροι δρό-
μοι. Τοῦς γνωρίζε τόσο καλὰ ! Ἐδῶ
γεννήθηκε, μεγάλωσε. Ἀπὸ ἔδῳ ἔφυγε
μὲ λίγα παραδίκια στὴν τσέπη, μὲ πό-
θο καὶ περιέργεια γιὰ τὴ μεγάλη πό-
λιν, γιὰ τὴν ζωὴ. Μὰ ἡ ξενιτειὰ θέλει
θύματα. Θύματα ποὺ τὰ βρίσκει σὲ
νέους ἀπλοϊκοὺς, νέους γερούς στὸ σῶ-
μα, ἀφελεῖς καὶ περιέργους. Νέους ποὺ
ἐρχονται ἐντελῶς ἀγνωστοί, γεμάτοι
δίψα νὰ γνωρίσουν ὅλα ὅσα βλέπουν
γύρω τους.

Γυρνοῦσε... Γυρνοῦσε κι' αὐτός,
θῆμα τῆς μεγάλης πολιτείας ὅπου εἶχε
πάει γιὰ δουλειά, νὰ πλουτίσῃ, νὰ δο-
ξαθῇ. Σταμάτησε. Ἡ πόρτα ἦταν μι-
σάνοιχτη. Τὴν ἔσπρωξε καὶ μπήκε. Ἀ-

κούμπησε πάνω νὰ μὴν πέσῃ. Στὴν
αὐτὴ ἡ μητέρα του, ἡ μητερούλα του,
ἔπλεξε γυρισμένη μὲ τὴς πλάτες. Μ' αὐ-
τὸς τὴ γνώρισε. Κοντὰ τῆς ἕνα κορι-
τσάκι 10—11 χρονῶν ἔτρωγε καρδιά.
Ἦταν ἡ ἀδερφούλα του, ἡ Φροσούλα.
Ἀπλωσε τὰ στεγνά του χέρια ν' ἀγκα-
λάσῃ. νὰ πιάσῃ τὰ δυὸ ἀγαπημένα πρό-
σωπα. Ἀπλωσε τὰ χέρια καὶ τὸ ὄβλο,
ἡ μαγκούρα του, ἔπεσε. Γυρίσανε κι' οἱ
δυὸ. Ἡ μητέρα του ἦταν πολὺ-πολὺ
γερασμένη. Ἡ ἀδερφούλα του τὸν κοι-
τάζε περιέργως μὲ τὰ μεγάλα γαλανά
τῆς μάτια. Δὲν τὸν γνωρίσανε...

Τὰ χέρια του ἔπесαν ξερά. Ἐσκυψε,
πῆρε τὸ ὄβλο καὶ γύρισε νὰ φύγῃ.
— Στάσου, γιέ μου. Ἐχομε καὶ γιὰ
σένα κατὶ !

Ἡ ἀδερφούλα τοῦφερε μιὰ φέτα ψω-
μί. Τὴν κοίταξε μὲ μάτια θολὰ ἀπὸ
τὰ πολλὰ δάκρυα.

— Μαμά, κλαίει ! Κλαίει !

Καθισμένος, πεσμένος στὸ κατώφλι,
ἐκλαίγε μὲ τὸ κεφάλι κρυμμένο στὰ χέ-
ρια. Τὸν πλησίασε ἡ μητέρα κι' ἀπλω-
σε τὰ γερικά τῆς χέρια. Σήκωσε τὸ κε-
φάλι του καὶ τὸν κοίταξε στὸ πρόσωπο.
— Παυλάκη μου ! Γιέ μου !

Γονάτισε κοντὰ του καὶ σφιχταγκα-
λιάσθηκαν μάννα καὶ γιός. Ἡ ἀδερ-
φούλα ἔτρεξε στὸ σπῖτι νὰ φωνάξῃ τοὺς
ἄλλους.

Γυρνοῦσε... Μὰ δὲν τὸν γνώρισαν.
Θέλησε νὰ φύγῃ. Μὰ φάνηκε ἀδύνα-
τος. Γυρνοῦσε νικημένος, ἀπελπισμέ-
νος, μὰ τὸ σπῖτι τὸν δέχτηκε γιατί εἶ-
ναι καλὸ καὶ συγχωρεῖ τὰ παιδιά του...

Ἰππότης Δόγγην

ΜΙΑ ΝΥΧΤΑ ΣΤΟ ΒΟΥΝΟ

Εἶχα πεῖ τοῦ πατέρα μου, πὼς θὰ
μενα κείνο τὸ βράδυ στὸ βουνὸ γιὰ τὴ
βοσκή. Γιατὶ, ὥστε δὲν ἔξερε πὼς τὸ
καλοκαίρι προτιμοῦμε νὰ βοσκoύμε τὰ
προβάτὰ μᾶς τὴ νύχτα μὲ τὴ δροσιά,
παρὰ τὴ μέρα μέσ' στὴν κάψα. Στὴν
ἀρχὴ ὁ πατέρας μου δὲν μ' ἄφηνε· κο-
ρίτσι μόνο του τὴ νύχτα στὸ βουνό,
ἔλεγε· ἀλλὰ γιὰ καλὴ μου τύχη ἦθε
ὁ θεὸς μου, ὁ ἀδερφός τοῦ πατέρα —
τέλιγας κι' αὐτός — κι' ἔτσι μοῦδωσε
τὴν ἄδεια νὰ βγῶ τὴ νύχτα γιὰ τὴ
βοσκή μαζί του.

Ἦταν μιὰ μαγευτικὴ φεγγαρο-
βραδυά. Καθισμένη πάνω σ' ἕνα βρά-
χο, ἔβλεπα ἀπὸ μακριὰ τὰ φῶτα τῆς
πολιτείας ποῦταν ἑλπωμένη στὰ πό-
δια τοῦ βουνοῦ. Καὶ γιὰ μιὰ στιγμή
βαρέθηκα τὴ μονότονη βουνίσια ζωὴ,
καὶ νοστάλγησα νὰ βρεθῶ σὲ μιὰ πο-
λύκοσμη πόλιν, πόθησα τὰ φῶτά της,
τὰ παλάτια τῆς μὲ τὴς μεγάλες λάμ-
πες καὶ τὴς πολυτίμες εἰκόνες, τὴς μου-
σικῆς, τοὺς χοροὺς, τὰ γλέντια, τὴς πο-
λυτελεῖς τουαλέτες τῶν κυριῶν καὶ
τῶν δεσποινίδων, καὶ ὅλες τὴς διασκε-
δάσεις καὶ τὴς ποικιλίες τῆς ζωῆς στὴν
πόλιν.

Ἐξαφνα ἀνατινάχτηκα σὰ νὰ ξε-
πνοῦσα ἀπὸ βαθὺ ὕπνο. Σήκωσα τὰ
μάτια μου καὶ κοίταξα γύρω. Ὅλη ἡ
φύση ἦταν λουσιμένη στὸ ἀσημένιο φῶς
τοῦ φεγγαριοῦ κι' ἔμοιαζε σὰν ἕ-
να ὄνειρο. Ἐστρεψα τὸ βλέμμα μου στὸν
οὐρανό. Ἦταν μαῦρος κι' εἶχε γι' ἀνε-

κτίμητο στολίδι ἕνα ὀλοστρόγγυλο κορ-
μάτι ἀπὸ ἀσημί, κι' ἄλλα μικρότερα
πιδ μακρὰ.

Στὴν ἀσημωμένη ἀπ' τὸ φεγγάρι θά-
λασσα ἀρμένιζε ἕνα καράβι μὲ φου-
σκωμένα πανιά ποὺ στὴ νύχτα φαινό-
ταν κατάμαυρα. Καὶ καμαρωτὸ ταξί-
δευε καὶ φωτιζόταν ἀπ' τ' ἀσημένιο
φεγγαρόφως, ἔχοντας γιὰ φόντο τὸν
σκοτὸ οὐρανό.

Ὡ, ἦταν εἰκόνα τῆς φύσης ἐκεῖνῃ ;
Δὲν ἦταν κατὶ ἀπόκοσμο, κατὶ θεϊκό
καὶ λάνο ; Ἐννοίωσα ἕνα αἶσθημα
τροπῆς νὰ μὲ κυριεύει. Τί τάθελα τὰ
φῶτα τῆς πολιτείας, ἐνῶ μὲ φωτίζανε
ἀπὸ πᾶν χίλια χρυσὰ ἀστεράκια ; Τί
ἤθελα τὴς λάμπες τῶν παλατιῶν, ἀφοῦ
εἶχα μιὰ πιδ καλύτερη, πιδ πολὺτι-
μη, ποὺ μοῦδριχνε ἀπὸ ψηλά τὸ γλυκὸ
ἀσημένιο φῶς τῆς ;

Γιατὶ θάταν ὥραιες οἱ ψεύτικες ἐκεῖ-
νες ζωγραφιές, ἐνῶ εἶχα μπροστά μου
μιὰ φυσικὴ πανόμορφη εἰκόνα, ποὺ δὲ
θὰ βρισκόταν οὔτε στὸ μεγαλύτερο
παλάτι ; Καὶ τὰ παλῶτα τί τὰ ἤθελα ;
Ἡ φύση αὐτὴ ἡ μαγευτικὴ, ἡ φεγγα-
ροφωτισμένη δὲν ἦταν ἕνα ἀτίμητο
παλάτι, πελώριο καὶ μαγικὸ, ὠραιότε-
ρο ἀπ' ὅλα τῆς γῆς ; Γιατὶ ποδοῦσα
μουσικῆς ; Μήπως δὲν εἶχα τ' ἀηδονά-
κι στὴς ρεμματιές, τοὺς γλυκοὺς λαρυγ-
γισμοὺς του, δὲν εἶχα τὴς συναυλίες
του τὴς ὑπέροχες στὴς μαγικῆς γωνιᾶς
τῆς φύσης, μὲ τὸ σιγανὸ μουροῦσμα
τοῦ ρυακιοῦ καὶ τ' ἀπαλὸ θρόισμα
τῶν φύλλων — συναυλίες ποὺ ὑψάνουν
τὴν ψυχὴ πρὸς τὸν Παλάτι τοῦ Ὁραίου ;
Καὶ ποῖος ἐφόρεσε ποτὲ ὠραιότερα,
ζωηρότερα καὶ φανταχτότερα χρώματα
ἀπ' αὐτὰ ποὺ ἔχουνε τὰ λουλουδάκια
τοῦ ἀγροῦ ; Πόσο ντροπήκα τότε γιὰ
τὴς ἀνόητες ἐπιθυμίες μου ! Ὡ, δὲν
ποθῶ, δὲν νοσταλγῶ τίποτα πιδ ἀπ'
τὰ μάτια καὶ τεχνητὰ τῆς πόλης. Τὰ
ἔχω ὅλα, ἔδῳ στὸ βουνό, ἀσύγκριτα
ὠραιότερα καὶ φυσικά. Καὶ μένω πάν-
τα ἡ :

Ρομαντικὴ Βοσκοπούλα

ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ

Ἀπόγευμα μελαγχολικὸ θλιμμένο, κι'
ὁ οὐρανὸς ἑτοιμός ν' ἀρχίσῃ τὸ κλάμ-
μα του.

Κλεισμένη στὴν κάμαρά μου μ' ἕνα
βιβλίο στὰ χέρια, μάταια προσπαθῶ νὰ
διαβάσω ὅλο στὴν ἴδια σελίδα βοσκο-
μαί, στὴν ἴδια γραμμὴ. Κλείνω τὸ βι-
βλίο κι' ἀφίνω τὸ μυαλό μου νὰ φτε-
ρουγίσῃ μακριὰ, στὰ ὁμορφα παιδικὰ
μου χρόνια. Κάποιες γλυκιές θύμισες
ξυπνοῦν μέσα μου. Μὲ πόση χαρὰ ἔ-
βλεπα τότε τὰ πρῶτα συννεφάκια καὶ
τὴς βροχοῦλες, ποὺ προημενοῦσαν τὸ
μάξιμο τοῦ χειμῶνα. Τὸν ἀγαποῦσα
τρελλὰ τότε τὸ χειμῶνα, γιατί μαζί
του ἀρχίζε τὸ σχολεῖο καί... τὰ πα-
ραμῦθια τῆς γιαιτιάς. Καθισμένη τότε
στὰ γόνατά της, ἀκούγα τὴ γλυκεῖα
τῆς φωνῆ νὰ μοῦ διηγεῖται τὴς ὁμορ-
φες ἱστορίες. Σὰ νᾶταν χθὲς θυμᾶμαι
τὸ παραμῦθι τοῦ γέροντος, ποῦχε σπῖτι
ἀπὸ ἀλάτι καὶ τοῦ τὸ ἔλυσε ἡ βροχὴ.
Θάθελα νὰ γινόμουνα, ἔτσι καὶ γιὰ λί-
γο πάλι, τὸ ξένοιαστο παιδί, νὰ καθή-
σω στὰ γόνατα τῆς γιαιτιάς, γιὰ νὰ
ρουφήξω καὶ πάλι ἀλόγατα τὸ παρα-
μῦθι, ὅπως τότε...

Σκοτεινίαντες πολὺ, βρέχει δυνατὰ. Προ-
σπαθῶ νὰ πείσω τὸν ἑαυτό μου πὼς κι'
ἡ τῶρινή μου ἡλικία εἶναι ὥραϊα, μὰ
ἡ θλίψη μὲ νικάει. Νοιώθω τὰ μάτια

μου διακρυμμένα, κι' ἄθελα ψιθυρίζω :
« ἄς μπορούσα νὰ ξαναγίνω, ἔστω καὶ
γιὰ λίγο, παιδί ! »

Δαναΐς

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ (ΣΑΤΥΡΙΚΟ)

Μιά στήλη, κι' ἄλλοτε μισή,
ὀρίζετε μονάχα,
Στὴν ἄκρη στοῦ φυλλάδιου,
σὺν περιφρονημένους,
Μ' ἀπὸ τὰ Διαπλασάπουλα —
τί ἂν εἶστε λίγες τάχα ; —
Μύθους σὲ κάθε σας γραμμὴ
βρίσκω ἀρετὲς κρυμμένες.

« Ὅριστε ! γιόρτασε κανεὶς,
ποὺ στὴ γιορτὴ του χίλιου
Γουλάχιστο νὰ ξεχάσαν
μ' εὐχὲς νὰ τὸν πεθάνουν ; . .
Ἐπαινοὶ ἐδῶ καὶ μπράβο ἐκεῖ,
εὐχὲς, ἐχθροὶ καὶ φίλοι . . .
Κι' ἐκείνοι ποὺ τὶς παίρνουνε
δὲν ξέρουν τί νὰ κάνουν !

« Ἀν τύχη κι' εἶσαι ξακουστός,
θὲ νάβρης τὸ μπελὰ σου.
Μὲ τρεῖς γραμμὲς ποὺ θάγραψες,
— νὰ ποῦμ' ἕνα . . . σονέττο,
Βροχὴ ἀγγελίης, βγαίνουν
κι' ἀλίμονο στ' αὐτιά σου :
Ἄν περὺ δὲν σὲ κούφαναν,
θὰ σὲ κουφάνουν φέτο !

Καὶ ποὺ νὰ δῆς ! Ἄν πέσης ἡ
τὴ μύτη σου ἂν ξύσης,
Θὰ ἐπαινεθῇς γιὰ . . . τὸ μορφὸ
σου ξύσιμο ἢ πέσιμο ! . .
Καὶ σὺ ἀπὸ εὐγένεια
θὰ τοὺς εὐχαριστήσης [
Αἶ, τί ; δὲν εἶμαστε λοιπόν,
ὅλοι γραμμὴ, γιὰ δέσιμο ;

Τώρα, θαρρῶ, στὴ στήλη σας
βλέπω πολλοὺς θανάτους,
Ἐδῶ ἀγγελίης πένθιμες
κι' ἐκεῖ συλλυπητήρια.
« Ὅλοι μας κλαίμε τοὺς νεκροὺς,
ποῦνα πιδιὰ δραστήρια,
Μὰ κείν' οἱ δόλιοι εἶν' . . . ζωντανοὶ
καὶ βρίσκουν τὸ μπελὰ τους !

« Ὅσους θανάτους διάβασα,
μοῦπαν πὼς ἦσαν ψέματα.
Καὶ τέτοιος φόβος μ' ἐπίασε
καὶ γιὰ τὸν ἑαυτοῦ μου,
Ποὺ ὅταν τὸ φύλλο μοῦρχειται,
ρίχνω λαθραῖα βλέμματα,
Καὶ τρέμει, ἄχ, ἡ καρδουλά μου,
μὴ δῶ τὸ . . . θάνατό μου !

Οὐράνιο Τόξο

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

« Ὁ Σταθάνης δὲ θέλει νὰ κοιμᾶται
τὸ μεσημέρι καὶ ἡ μαμὰ του τὸν βάνει
στοῦ κρεβάτι διὰ τῆς βίας. Σὲ λίγο ση-
κώνεται, πάει στοῦ δωμάτιο ποὺ εἶναι
ἡ μαμὰ του, καὶ τῆς λέει :

— Μαμμά, νὰ ξυπνήσω τώρα ;

Τὴν ἐπομένη τοῦ Ἀγ. Νικολάου ρω-
ταί ὁ μικρὸς Νίκος :
— Μαμμά, πότε θὰ μὲ γιορτάσης ;
— Καὶ τί ἐκανα χτὲς ὅλη μέρα ; Δὲ σὲ
γιορτάζα ;
— Μὲ γιορτάσες καὶ γαμπρό, ποὺ εἶ-
πε ὁ παππούς μου νὰ μὲ γιορτάσης ;
(Γεγονότα)

Μεγάλη Ἑλλάς

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου,
τὴν 22 Δεκεμβρίου 1931
ΔΗΛΩΣΗ

Δὲν παραλαμβάνω γράμματα μὲ ἀνε-
παρκῆς γραμματόσημο, γιὰ τὰ ὁποῖα
πρέπει νὰ πληρώσω πρόστιμο. Ζυγίζετε
τα καὶ βάψετε τὸ γραμματόσημο σωστό.
— Δὲν ἀπαντῶ σὲ κανένα, ὅταν μὲ ρωτᾷ
γιὰ πράγματα ποὺ τὰ ἔχει ὁ Ὁδηγὸς
τοῦ Συνδρομητοῦ. Τιμᾶται δρ. 5, τα-
χυδρομικῶς δρ. 6, καὶ πρέπει νὰ τὸν
προμηθευθῇ ὅποιος θέλει νὰ λαβαίνει
μέρος στὴν κίνηση.

Αὐτὸ τὸ φυλλάδιον θὰ τὸ λάβετε μετὰ τὰ
Χριστούγεννα. Ἐγὼ ὅμως σὰς γράφω ἀπὸ
πρῖν. Καὶ σὰς εὐχομαι μ' ὅλη μου τὴν καρ-
διά, καλὰ καὶ πολὺ, νὰ τὰ γιορτάσετε
χαρούμενα κι' εὐτυχισμένα. Μαζί μου σὰς
εὐχεται κι' ὅλο μου τὸ σπιτικό. Μὲ υγεία
καὶ τοῦ χρόνου !

Ὅσο γιὰ τὸ ἴδιο μου τὸ φυλλάδιον, βλέ-
πετε τί ὥρατα ποὺ σὰς τὸ ἔχω στολίσαι.
Μοιάζει πραγματικῶς μ' ἕνα Χριστουγεν-
νιάτικο Δέντρο γεμιστὸ δῶρα πνευματικά :
Τὸ ποιηματάκι τῆς Μαρίας Φαλαγγᾶ ποὺ
βάζω πρῶτο-πρῶτο, ὁ « Πέτρος » τοῦ Πα-
ναγοπούλου, τὸ « Δέντρο τῶν Ψυχῶν » τῆς
Λιλῆς Καρακάλου, ἡ « Χριστουγεννιάτικη
Χάρα » τῆς Ἑλένης Ρεζ Ζαφροπούλου κι'
ἡ ἐπικαιρὴ Ἐπιστολὴ τοῦ Φαίδωνος, ὦ,
θὰ σὰς ἀρέσουν πολὺ ! Χωριστὰ οἱ « Καβα-
λιέροι τοῦ Πολέμου » τοῦ Βεϊνόνγλου, χρι-
στουγεννιάτικο κι' αὐτὸ — γιὰ τὰ μικρὰ
προσκοπικά τῆς Σμύρνης, μὲ τὶς μεγάλες
κυρίες, πᾶν νὰ κάρουν Χριστούγεννα στοῦ
μέτωπο μὲ τοὺς στρατιώτες — ποὺ ἄρχισε
ἀπὸ τὸ προηγούμενον καὶ θὰ τελειώσῃ στοῦ
ἐπόμενου.

Ὁ χώρος μου, Δικηγορίνα, θὰ εἶναι
πιο ἀρκετὸς κι' ἀπὸ πρῶτα, γιὰ τὸν ἐξῆς
λόγο : Γιὰ Σελίδα Συνεργασίας, Ἀλληλο-
γραφία κτλ. θὰ διαθέτω πάντα 4 σελίδες,
ἐνῶ ἄλλοτε, ποὺ ἦταν τετρασέλιδες, διέ-
θετα, τὶς περισσότερες φορές, μόνον τρεῖς.
Τὸ ξέρω τώρα ὅτι, σχετικῶς μὲ τὴν μεγά-
λη κίνηση, κι' οἱ 4 σελίδες, καμμιά φορά,
δὲν θάνα ἀρκετῆς. Σκέπτονται ὅμως ὅτι
καὶ 5 νὰ εἶχα, καὶ 6, τὸ ἴδιο θάταν. Γιατί
ὅπως λέει κι' ἡ παροιμία, « καθὼς τρώει κα-
νεὶς τοῦρχειται ἡ ὄρεξίς » κι' εἶται κι' ἐγὼ,
μὲ τὴν ἰδέα πὼς ἔχω πολὺ χώρο, κι' ἀ-
παντήσεις ἐκτενέστερες θὰ ἔγραφα, κι' ἀ-
σκήσεις περισσότερες θὰ δημοσίευα. καὶ
κομμάτια γιὰ τὴ Σελίδα θὰ δαχόμουν μετὰ
λύττερα, κι' εἶται θὰ ἐρχόμαστε στὸν αὐτὸ
παρονομαστή. Τώρα εἶναι πολὺ καλὰ. « Πᾶν
μέτρον ἄριστον » . . .

Ματωμένο Λαφρόκλαδο, σοὺ τὸ ἐνέ-
κρινα. Ἀλλὰ τί εἶναι αὐτὰ τὰ ποιήματα
ποὺ μοῦ στέλνεις καὶ θέλεις νὰ σοὺ τὰ ἐγ-
κρίνω ; Βεβαίως ἀπὸ κάπου τάντγρα-
φες, γιὰ τὴν εἰς γνώσιν. Διὰ σὺ μόνον ποι-
ήματα μπορεῖς νὰ μοῦ στέλνῃς γιὰ τὴ Σε-
λίδα Συνεργασίας καὶ, ἂν εἶναι καλὰ, νὰ
σοὺ τὰ ἐγκρίνω. Ἀλλὰ ἰσως δικὰ σου δὲν
μπορεῖς νὰ κάνῃς ἀκόμα. Τότε, παρῆμε
πρῶτα νὰ μάθῃς. Οὐτε εἶναι καμμιά ντρο-
πὴ ἂν δὲν μάθῃς ποτέ. Γιατί κανένας δὲν
εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ γίνῃ ποιητής. Μόνον
νᾶντιγράψῃ ἕνα δὲν ἐπιτρέπεται.

Ἀσπροπόρρωσι μ' ἔδωκε κι' ὁ Μελλο-
θάνατος στίς εἰσαγωγικὰς του ἐξετάσεις
στοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης : ἦλθε τέ-
ταρτος κατὰ σειρὰν ἐπιτυχίας μέσα σὲ 80
ποὺ ἐπέτυχαν. Τώρα μετεγάρρη στοῦ Πα-
νεπιστημίου τῶν Ἀθηνῶν κι' εἶναι ἐδῶ.

Ἀλλὰ καὶ φοιτητής, βλέπετε, δὲν μάφνει.
Νᾶ, ἕνα καλὸ Διαπλασάπουλο !

Χωρὶς Φτερά, πάντα θὰ πρόσχε τὴν
κάρτα σου ὁ κ. Παπαδόπουλος, καὶ πάντα
μὲ συγκίνηση θὰ διάβαζε τὶς ὥραιες σου
εὐχὲς. Ὅσοσο τοῦ διεδίδασκα ὅλ' αὐτὰ ποὺ
μοῦ γράφεις καὶ σ' εὐχαριστεῖ θερμὰ. Θὰ
πῶ ἐπίσης στὴν « Ἡρῶ » ὅτι περιμένεις τὸ
καλοκαίρι, ποὺ θὰ τὴν ἰδῇς σ' ἕνα χωριό,
γιὰ νὰ τὴ συγκαρῇς ἀπὸ κοντά. Γιὰ τὰ λ-
λα, ἂν θέλῃς, βάλε μιά Μ. Ἀγγελία.

Χαριτωμένα μοῦ περιγράφεις, Ἀγνή,
τὴν ὑποδοχὴ ποὺ κάματε οἱ ἀδελφὲς στοῦ
πρῶτο μου φυλλάδιον. Κι' ὑποθέτω πὼς οἱ
ἰδίες ἀπάνω-κάτω σκηνοῦλες γίνονταν σ' ὅλα
τὰ σπῖτια ποὺ πηγαίνω, ὅπου δηλαδὴ εἶ-
ναι πολλὰ ἀδέρφια. Καὶ γενναῖα τὸ ζήτη-
μα : ποῖα πρέπει νὰ υποχωροῦν. τὰ μικρά-
τερα ἢ τὰ μεγαλύτερα ; . . Αὐτὸ πᾶν, σὲ
κάθε σπῖτι, τὸ ξέρει καλὰ ἡ μητέρα ποὺ
ἐπεμβαίνει, ὅπως ἐπενέβη κι' ἡ δική σου
καὶ σὰς εἰρήνευσε.

Νᾶ κι' ἄλλος φίλος μου, τὸ Ζιζάνιο,
ποὺ ἂν κι' ἀπὸ φέτος εἶναι φοιτητὴς τῆς
Νομικῆς, δὲν παρέλειψε ν' ἀνανέωσῃ τὴν
συνδρομήν του. Τὸν εὐχαριστῶ πολὺ καὶ τὸν
παρακαλῶ νὰ πῇ τῆς ἀδελφῆς του ὅτι τὴν
περιμένω. Σὲ λίγο θὰ δημοσιευθῶν τ' Ἀ-
ποτελέσματα τοῦ τρέχοντος Διαγωνισμοῦ
Ἀσκήσεων, ποὺ εἶναι μαζί καὶ Καλλιγρα-
φίας. Κι' εὐθὺς ἀμέσως θὰ προκηρυχθῇ ὁ
νέος γιὰ τὶς Ἀσκήσεις τοῦ 1932.

Τὰ θυμῆθκα ὅλ' αὐτὰ, Ἐξυπνούλα.
Ἀλλὰ γιὰ τὸν μοῦ ἔγραψες νὰ σοὺ στέλ-
νω ἐκεῖ τὸ φυλλάδιον, ἔστω προσωρινῶς ;
Ἦταν τόσο εὐκόλο ! Γιατί καὶ τώρα, μὲ
τὴν ἀνανέωση τῆς συνδρομῆς σου, δὲν βλέ-
πω νὰ μοῦ γράφῃς νὰ σοὺ ἀλλάξω τὴν
διεύθυνση. Ἐτοὶ δὲν ξέρω ὅτε ἂν θὰ δια-
δάσῃς αὐτὴ τὴν ἀπάντησή μου, γιὰ νὰ ἰ-
δῇς πόσο χάρηκα ποὺ ἔλαβα γράμμα σου
ὑστερ' ἀπὸ τόσον καιρό, καὶ πόσο μοῦ ἀ-
ρεσε ἡ περιγραφή τῆς καλοκαιρινῆς σου
ζωῆς στὰ ψηλὰ βουνά. Ἀπορῶ ἀκόμα πὼς
δὲν ἐγνώρισες ἐκεῖ κανένα Διαπλασάπουλο
μολοντοὶ γυρίζεις μὲ τὸ Σῆμα. Εἶναι καμ-
ποσα.

Χαίρω πολὺ, Φωφὸ Παγκρατίου, ποὺ
θὰ μοῦ γράφῃς τώρα τακτικά. Οὐτε ἀπό-
ρησα πολὺ ποὺ, ἐνῶ εἶσαι τόσο καιρὸ
συνδρομητήρια, τώρα μόλις ἀπεφάσισες νὰ
μοῦ γράφῃς, γιὰ τὴν καὶ πολλὰ ἄλλα Δια-
πλασάπουλα ἀργήσαν εἶσαι νὰ μοῦ δὴν
κίνηση. Σοὺ ἔστειλα τὸν Ὁδηγὸ καὶ περι-
μένω τώρα νὰ πάρῃς καὶ ψευδώνυμο. Ὅσο
γιὰ τὰ χρόνια ποὺ ἔχασες στοῦ ἰδιωτικοῦ
Παρθεναγωγείου — γιὰ τὸ δὲν θύμισο Γυμνά-
σιο κατατάχθηκες σὲ μικρότερη τάξη — νᾶ
εἶσαι καὶ δὲν πειράζει ἂν θὰ τελειώσῃς
λίγο ἀργότερα. Δὲν βλέπεις ἄλλες, μεγα-
λύστερες ἀπὸ σένα, ποὺ εἶναι καὶ σὲ μικρό-
τερη τάξη ;

Καθὼς εἶδατε στίς Μ. Ἀγγελίης, οἱ κα-
λοὶ μου « Βάτραχοι » δίνουν τὴν δευτέρην
γιορτὴν τους, Χριστουγεννιάτικη φέτος, τὴν
ἐρχομένην Δευτέρα, 28 Δεκεμβρίου, στοῦ
Salon Vertige. Ἄν κρίνω ἀπὸ τὴν ἐπι-
τυχία τῆς περσινῆς, ἀπὸ τὴν ὅποιαν ἀπε-
κόμισαν τὶς καλύτερες ἐντυπώσεις ὅσα Δια-
πλασάπουλα πῆγαν, — καὶ θυμοῦμαι ἀκόμα
μὲ τί ἐνθουσιασμό μοῦ ἔγραψαν τότε — δὲν
ἀμφισβῶ ὅτι κι' ἡ ἔφετινὴ θὰ ἐπιτύχῃ,
κι' ἀξίζει νὰ πᾶτε ὅσοι μπορεῖτε.

Εἶσαι μόνον 10 ἐτών, Μικρὸ Βιολάκι,
καὶ γράφεις τόσο καλὰ ; Μπράβο ! Τὸ κομ-
μάτι σου δὲν τὸ διάβασα ἀκόμα, ἀλλ' ἂν
κρίνω ἀπὸ τὸ γραμματάκι σου, δὲν εἶναι
ἀπίθανον καὶ νὰ τὸ ἐγκρίνω. Ὅπως δὴ ποτε,
εἰς, καὶ ἂν δὲν τὸ βρῶ ἀκόμα καταλλήλῳ
γιὰ τὴ Σελίδα, δὲν ἀπογοητευθῇς, παρὰ
θὰ μοῦ στείλῃς κι' ἄλλα, ἔπειτα κι' ἄλ-

λο . . . Κι' ὅλο θὰ μαθαίνῃς, κι' ὅλο θὰ
προχωρῇς . . .

Χαίρω κι' εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα, Αἴγλη.
Ἐχεῖς δίκιο, στοῦ 48 φυλλάδιον, στὴν ὑπ'
ἀρθρ. 659 Ἀσκήσιν τοῦ Ναρκίσσου, ἐνῶ
αἱ ζητούμεναι λέξεις εἶναι πέντε, τὸ Φω-
νηγετοῦλον ποὺ σχηματίζουν τὰ ρηκινὰ τῶν
ἔχει τέσσερις μόνον ἀστερίσκους. Γιατί
κατὰ λάθος παρέπεσε ὁ πέμπτος ἀπὸ τὸ
τέλος. Ὁ τύπος δηλαδὴ εἶναι : * . . * . *

Ἀφοῦ τὸ λὲς μόνη σου, Μοζαμβίκη,
εἶναι περιττὸ νὰ σοὺ τὸ πῶ κι' ἐγὼ, ὅτι
εἶται εἶναι ὁ ἄνθρωπος καὶ ποτὲ δὲν μένει
εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴ θέσιν του καὶ τὴν
κατάστασιν του. Πρέπει λοιπὸν νὰ κατανι-
κοῦμε αὐτὴ τὴν ἀνθρώπιναν ἀδυναμία καὶ
νὰ προσπαθῶμε νάμαστε εὐχαριστημένοι,
ἂν θέλουμε νάμαστε . . . λογικοί. Γιὰ τὰ
σοσιαῖτα αὐτὰ ποὺ διοργανώνουν τώρα γιὰ
τοὺς ἀνέργους κι' ἐδῶ, δὲν φρονῶ ὅτι θὰ
λύσουν τὸ ζήτημα . . . τῆς πείνας ὅπως
δήποτε ὅμως, κάποια ἀνακούφιση θὰ φέ-
ρουν. Περιμένω νὰ μοῦ ἐναγχαρῇς τώρα
μὲ τὶς διακοπές.

Τὰ ἔλαβα ὅλα, Κυρὰ Φροσύνῃ. Ναί,
ἄρεσε γενικὰ ἡ καινοτομία νὰ κάμω τρι-
στηλες ὅλες μου τὶς σελίδες, γιὰ τὸ φυλ-
λάδιον ἔγινε κομφοῦρο κι' ἡ Σελὶς Συνε-
ργασίας ἀπέκτησε περισσότερη ἀνεστὴ καὶ
χάρη. Ἡ σκέψη τοῦ V. Hugo « σκληρὴ
καρδιά στεγνὸ μάτι » δὲν χάνει τὴν ἀξία
τῆς ἐπιστῆς ὑπάρχουν κι' ἐξαίρεσεις, δηλα-
δὴ εὐχαισθῇτο ἄνθρωποι ποὺ δὲν μποροῦν
νὰ κλάψουν, ἢ δὲν θέλουν. Ἀπὸ τὸν κη-
νόν, βλέπεις, βγάδεις κανεὶς συμπέρασμα,
ὅχι ἀπὸ τὶς ἐξαίρεσεις. — Ἰδέε στὸν Ὁδηγὸ
τί λέει γιὰ τοὺς Ἰσοτίμους.

Νυφούλα τ' Οὐρανοῦ, σ' εὐχαριστῶ
πολὺ γιὰ τὴν ἀνανέωσιν, τὸ ἐσπεύχθηκα κι'
ὅλα. Δὲν ἀμφισβῶ, ὅτι μὲ τὴν ἀγάπην
σου καὶ τὴ δραστηριότητά σου, κι' ἄλλους
συνδρομητὰς θὰ μοῦ ἐγγράφῃς. Συμμορ-
φώθηκα.

Τὰ ἔλαβα ὅλα κι' εὐχαριστῶ πολὺ, Φιό-
ρο τοῦ Λεβάντε. Πραγματικῶς, σὺν ἕνα
Πρωτοδιαπλασάπουλο εἶναι καὶ κείνος ποὺ
παίρνει τὸ Ἀ' Βραβεῖο τῶν Εὐσημῶν. Γιὰ
τὰ ὥρατα ὅμως κομμάτια τῆς Σελίδος,
γιὰ τὰ ἐνδιαφέροντα γράμματα σὲ μένα,
γιὰ τὶς ἐξυπνες Μικρὲς Ἀγγελίης κτλ.
Εὐσημα δὲν δίδονται. Καὶ γι' αὐτὸ ἔκχαμα
τὸ νέο Δημοψήφισμα, ποὺ ὁ ἐκλογεὺς θὰ
λαμβάνῃ ὅτ' ὅφει κι' ὅλ' αὐτὰ κι' εἶται,
μὲ τὴν ψήφον τῶν περισσότερων, θάνακη-
ρῶσται τὸ ἀξιώτερον Διαπλασάπουλο, ἐ-
κείνο ποὺ διακρίνεται σὲ ὅλα.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ

Ἀπορρίπτονται : « Μὴ ὀλιθερῇ ἱστο-
ρία » τῆς ὁδοῦς Ἀνδρῆ, δὲν ἔχει δώ-
σει καμμιά ἀνάπτυξιν στὸ θέμα. Τὸ διηγῇ-
ματάκι φαίνεται σὺν νὰ εἶναι μισοτελειω-
μένο καὶ δὲν δικαιολογεῖ τὸν τίτλον του. Ἀς
τὸ ξαναστεῖλῃ συμπληρωμένο, γιὰ τὴν
καλὴ. — « Στὸ Ἀρσάκειο » τῆς Χ. Χ. Χ.
Κάπως μπερδεμένο. Ὅποιος τὸ διαδίδει
δὲν καταλαβαίνει ὅτι ἡ « ἡρώς » πρόκει-
ται νὰ δώσῃ εἰσαγωγικὰς ἐξετάσεις στοῦ
Ἀρσάκειο, καὶ ἀπορεῖ γιὰ τὴν ἀκατανόη-
την παρουσίαν τοῦ θεοῦ καὶ τῆς ἀδελφῆς στὴν
αἰθούσα ποὺ γίνονται οἱ διαγωνισμοί. — « Ἡ
κάρτα θὰ μιλήσῃ » τῆς Λιάνας. Θέλει . . .
ἐπεξηγήσῃ γιὰ νὰ γίνῃ ἀντιληπτὸ καὶ ἀπὸ
τοὺς μὴ ἀμέσως ἐνδιαφερομένους. Ἀν θέ-
λῃ ἡ Λιὰ νὰ λάβῃ τὴν κάρτα τῆς, ἄς
κάνῃ μιά Μικρὴ Ἀγγελία κι' ἄς τὴν ζητή-
σῃ ἀπ' αὐτὴν ποὺ τὴν κατακρατεῖ. — « Νᾶ-
ταν ἐκδικήσῃ » τῆς Χ. Χ. Χ. (No 2, ποὺ
διάλεξε τὰ ἴδια ἀρχικά μὲ τὴν πρώτη).
Ἡ ἀρχὴ πολὺ ὥρατα, ἀλλὰ τὸ τέλος ἐν-
τελὸς ἀπίστευτο. Ἀφοῦ ἡ μύγα τὴν πα-

ρακλοῦσε τόσες ὥρες νὰ τὴν ἐλευθερώσῃ,
πὼς βρέθηκε ὑστερα μονομιάς ἐλεύθερη ;
Ἀς τὸ ξαναστεῖλῃ ἡ φίλη μας μὲ ἄλλα-
γμένο τὸ τέλος. — « Ἐνας ἀληθινὸς Ἡρώς »
τοῦ Μ. Μ. Ἐγὼ τὴν ἐντύπωσιν ποὺ δὲν
εἶναι πρωτότυπο ἀλλὰ μετὰφραση. Μερι-
κὲς φράσεις ὄχι ἐλληνικὲς, ὅπως π. χ. « μὰ
γενναῖο παλληκάρη καθὼς ἦταν ὁ Πέτρος »
κ. ἄ. μὲ κάνουν νὰ υποθέτω πὼς εἶναι με-
ταφρασμένο ἀπὸ τὸ γαλλικόν. Ἐπίσης θέ-
λει συντάχμενα. — « Τὸ τάμα τοῦ ναυτῆ »
τοῦ Γλάρου τοῦ Αἰγαίου. Ἡ γλῶσσα
πολὺ ἀπεριποίητη καὶ τὸ θέμα πολὺ στεγ-
νὰ γραμμένο, ἂν περιληφθῇ. Μπορεῖ, ἂν
ἐναγχαρῇ ἐπιμελέστερα, νὰ γίνῃ κα-
λόν. — « Στὸ στρατιωτῆ » τῆς Σικωνίας
Ἀύρας. Ἐντελὸς ἄτεχνος καὶ ἀσύμμετρος.
Τὸ πρῶτο τετραστίχο ἔχει στίχους ἐξ-
σάλλατους, τὸ δεύτερον ἐνεασούλλους, καὶ
τὸ τέταρτον δεκαεξασούλλους ! Καὶ νᾶ-
ταν τοιλάχιστο κανονικοί ! — « Ἡ φάρα
τοῦ Μπαμπᾶ » τοῦ Ἀκράτητου Γέλιου.
Ὅχι καὶ τόσο καλογραμμένο. Αὐτὰ τὰ
φαιδρὰ πρέπει νὰ γράφονται μὲ πολὺ χιού-
μορ γιὰ νὰ εἶναι καλὰ. — « Μετάνοια » τοῦ
Ἀλκην Φοίβου. Τὸ τέλος μὲ τὴν μετὰ-
νοίαν τοῦ ἀδελφοῦ κ.τ.λ. πολὺ βιαστικό.
Μὰ καὶ δολιχαλὸς ὁ διάλογος δὲν εἶναι
ἐμαλός, δὲν ἀκολουθεῖ τὴν φυσικὴν σειρὰ.
Ὅσο γιὰ τὸν μπᾶτσο ποὺ ἔφαγε ἡ Ἑλένη
χωρὶς νὰ κλάψῃ, ἐγὼ ἔχω τὴν ἰδέαν πὼς
δὲν τὰ κοριτσάκια, ὅσο γενναῖα κι' ἂν εἶ-
ναι, ὅταν τρῶνε μπᾶτσο, κλαῖνε. — « Τὸ
λουστράκι » τῆς Μυροβόλου Ἀνδρῶν.
Πολὺ κοινὸ τὸ θέμα καὶ ὅχι τόσο ἐξαιρετι-
κὰ γραμμένο γιὰ νὰ φεγγῇ ἀπὸ τὴν κοινω-
τοπία. Νὰ διαλέγεται θέματα πρὶν πρῶτο-
τυπα λιγάκι. — « Ἡ γιορτὴ τῆς Μαννού-
λας » τοῦ Ντίνου Ἀδερῆ. Πολὺ καλόν.
Ἀλλὰ δὲν μπορεῖ νὰ δημοσιευθῇ ἀκριβῶς
ὅπως εἶναι. Χρειάζεται δυὸ τρεῖς ἀλλαγές.
Κι' ἐπειδὴ ὁ Ντ. Α. δὲν ἐννοεῖ νὰ τοῦ ἀλ-
λῶξῃ οὔτε κόμμα, μὲ λύπην μου τὸ ἀπορ-
ρίπτω. — Θὰ ἐξακολουθήσω στὸ ἐρχόμενον.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἐνα-
νεύεται, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ διαίτημα,
δρ. 10. — Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἐναντιούμενα ἱσχύουν
ἀπὸ τὴν 30 Νοεμβρίου 1932. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ
ἄ, ἀνήκουσ' σὲ ἀγρία καὶ ὅσα ἀπὸ Κ, σὲ κοριτσάκια.

Νέα Ψευδώνυμα : Ἐκάτη, κ. (ΕΠ).
Ἑλληνὶς Κυπριοπούλα, κ. (ΔΣ). Γαλα-
νὴ Πειραιωτοπούλα, κ. (Γειὰ σου Λευ-
Καρ). Ταπεινὸ Γιούλι, κ. (ΕΝ). Ἀδρ-
δος Βύρων, ἄ. (ΔΗ). Μπουλουκός, ἄ.
(ΙΔ). Ἀρμυραδὴ τοῦ Βοσπορίου, κ. (ΦΓ).
Κουμαριά, κ. (ΑΓ). Ἀντισμένη Λεμο-
νιά, κ. (ΝΚ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων : Μύ-
ρον τῆς Ἀνδρῶν, κ. Πανελληνίων Ὁ-
νειρον, ἄ. Ρόδης Οὐράνης, ἄ. Θούριος
τοῦ Ρήγα, ἄ. Δροσούλα, κ. Πονεμένο
Χαμόγελο, κ. Μικρὴ Ἀμαζόν, κ. Βα-
σιλεὺς τῆς Ἑρμῆς, ἄ. Μικρομέγαλη κ.
Γλυκεῖα Ἑλληνοπούλα, κ. Ἡρώς τοῦ
Σουλίου, ἄ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φί-
λους τῆς : Πανελλήνιον Ὁνειρον (τὰ ἔλα-
βα ὅλα, ἡσυχάζει) Χρυσάλλιδα (ἔλαβα,
εὐχαριστῶ : διαδίδω τὰ συγκαρτερήματά σου
στοῦ Ναρκίσσου καὶ στὴν Ἡρῶ γιὰ τὴν
νίκη τους στοῦ Πένταθλο : « γιὰ τὴν εἰσὶν Δια-
πλασάπουλα, ὅτι περὶ κανεὶς, λίγο εἶναι »)
Καίτην Ἀθανασιάδου (ἔστειλα, κι' ὡς
νὰ τὸ λάβῃς, εὐχομαι νὰ εἶσαι ἐντελὸς
καλὰ) Ἰωάννην Βέρων (σ' εὐχαριστῶ
ποὺ μ' ἀγαπᾷς ἀκόμα ὅπως κι' ὅταν ἦσθον
μικρούλα » σοὺ ἔστειλα τὸν τόμο τοῦ 1916

γιὰ νὰ τὸν κάνῃς δῶρο στὴν ἀνιψούλα σου.
Κόκκινην Σημαίαν (χαίρω ποὺ σοὺ ἀρέ-
σουν τόσο τὰ νέα μου δημοσιεύματα : μὰ
ναί, θὰ ἐξακολουθήσουν τακτικά κι' οἱ Ἐ-
πιστολὲς τοῦ κ. Φαίδωνος, ποὺ σ' εὐχαρι-
στεῖ πολὺ γιὰ ὅσα γράφεις) Μαγνήτην
(ἔλαβα, εὐχαριστῶ, ἔστειλα' ὦ, φαντάζο-
μαι τὴν χαρὰ σου κάθε φορά ποὺ λαβαίνεις
τὸ φύλλο μου' μὰ βέβαια, ἀφοῦ μὲ ἀγα-
πᾷς τόσο . . .) Ἑλπίζουσιν Ἑλλάδα (ἔ-
λαβα, εὐχαριστῶ καὶ εὐχομαι περαστικά' ὦ,
ξέρω πὼς μαστίζει τὴν Ἑλλάδα ἡ φο-
βερὴ αὐτὴ ἐλπίδα ! Σαρδανάπαλον
(εὐχαριστῶς) μόνον τὸ Χριστουγεννιάτικο,
ἂν καὶ πολὺ καλόν, δὲν μπορῶ νὰ τὸ δημο-
σιεύω, γι

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἡ συνδρομὴ τοῦ Ἐξωτερικοῦ, ἐπειδὴ ἔπρεπε ἡ λίρα, δὲν εἶναι πιά 10 σελλίνια, οὔτε 50 γρόσια διατιμῆσεως, ἀλλὰ 60 ΦΡΑΓΚΑ ΓΑΛΛΙΚΑ ἢ ἐτησία, 35 ἢ ἐξάμηνη καὶ 20 ἢ τριμηνή.

Διὰ τὴν Ἀμερικὴν μένει πάντα ἡ ἴδια: ἐτησία δολλάρια 4, ἐξάμηνη 2 καὶ τριμηνή 1.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 257ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεῖκαί μέχρι τῆς 26 Φεβρουαρίου.

33. Λεξιγράφος

Κατέβη στολισμένη
Καὶ μεταμορφωμένη
Μ' ἀνθή σεμνὴ θεά.

Καὶ γιὰ μιὰ ξακουσμένη
Βασίλισσα ἀντρεωμένη
Τὴν πῆραν μιὰ χαρά!

Στέφανος Δέξης

34. Δοροπαικτικὸς Συλλαβόγραφος

Ἄν δῆς καλὰ, στοχάσου,
Ὅπου κι' ἂν εἶσαι τώρα,
Βουνὰ βλέπεις μπροστά σου
Ψηλὰ καὶ χιονοφόρα.

Ἀγνούλα

35. Μεταγραμματισμός

Τὴ μέση του ἀλλάζει
Κάποιου νησιοῦ βουνό
Κι' ἐν ἄλλο παρουσιάζει
Ἀκόμα πιὸ τραγόν.

Δημήτριος Γιάκος

36. Αἶνιγμα

Τὸ ἀρσενικό μου βασιλιάς,
Ποιᾶς χώρας δὲ μὲ μέλει.
Γιὰ θηλυκό μου ἂν ρωτᾷς,
Σοῦ λέω πὼς βγάζει μέλι.

Αὔρα τοῦ Σαρανικοῦ

37. Πλέγμα

α) *

* * * * *

* * * * *

β) *

* * * * *

* * * * *

Ἀπὸ τὸ α' κατὰ τεθλασμένην: νῆ-
σος τοῦ Αἰγαίου, ἄλλη νῆσος, ὁπωρι-
ζόν, μετεωρολογικόν.—Ἀπὸ τὸ β' ὁ-
μοίως: ἀπόστολος, αὐτοκράτωρ, βασι-

λεὺς τῆς Αἰγύπτου, ὄργανον τῆς Φυ-
σικῆς.

Μαρία Παπανικελεύ

38. Κρυπτογραφικόν

1 2 3 4 5 1 2 6 7 4 = Ἀρχ. Ἀστρονόμος.
2 1 6 3 4 = Μέρος τοῦ σώματος.
3 4 5 7 4 = Ὑφαίνεται.
4 3 5 7 4 = Δημητριακόν.
5 1 2 1 4 = Πόλις.
6 1 2 3 4 = Θεότης.
7 2 1 5 3 7 4 = Ἀρχ. ποιητής.

Ἀγγελούδι

39—43. Μαγικὸ Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἐνὸς γραμματός ἐκά-
στης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἐνὸς ἄλ-
λου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματι-
σθοῦν, ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ, ἄλλαι
τόσαι λέξεις:

ὄσος, νάνος, ἱανθος, Νέστος, ἄγιος.

Μέσχα Κ. Μανούσου

44. Διπλὴ Ἀκροστιχίς

Τὰ μὲν ἀρχικά τῶν κάτωθι ζητούμε-
νων λέξεων ἀποτελοῦν ποταμὸν τῆς
Ἑλλάδος, τὰ δὲ δευτέρω νῆσον τῆς Εὐ-
ρώπης:

1) Εἶδος χώματος· 2, Πίπτει τὸν χει-
μῶνα· 3, Ἀριθμὸς· 4, Στρατιωτικὸν σῶ-
μα· 5, Ἀστερισμὸς· 6, Μέτρον· 7, Νῆ-
σος τοῦ Αἰγαίου.

Λευκάτας

45. Ἑλιποσύμφωνον

εἰε - ο - αἰαο - ο - εἰο - εἰα

Τάκης Γ. Χευρδάκης

46. Γρίφος

δε δε
6 φτερά φ' 11
δε δε
δε

Τάκης Γ. Χευρδάκης

Α Ψ Ε Ξ Ι Ζ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 41

554. Μελίτη (μέλι, τί.)—555. Φακὸς
(φά, Κῶς.)—556. Ἀσία-Σία (Σία=συν-
τροφία.)—557. Ἡ Ἀγκυρα.

558.

Β Η Ο Σ Α Γ Μ Α
Κ Ρ Η Τ Α Ε Δ Ρ Ε
Ε Κ Α Σ Τ Α Ν Υ Μ Α
Α Σ Α Ν Μ Α

559. ΑΙΓΥΠΤΟΣ (Ἰππίας, γίγας, ὕ-
πατος, πίτυς, Τάγος, οἶος, σπόγγος.)
—560-564. Διὰ τοῦ Η: **πικρός, πό-
θος, πόρος, κήπος, καρπός.**—565.
ΑΡΤΑ-ΧΙΟΣ (Αχιλλεύς, Ρίξ, Τοχιον,
Ασκληπιεῖον.)—566. Σαρανταπέντε
Γιάννιδες ἐνὸς κοκόρου γνῶση—567.
Οἱ Σάτυροι συνώδεον τὸν Διόνυσον.
(εἷς α τυρὶ-σὺν ὄδε-βὸν τὸν-δυὶ ν εἰς ὄν.)

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

ΝΕΟΝ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΝ

Διὰ 1 ἔω, 10 το πολὺ λέξεις μὲ
ἀπλὰ στοιχεῖα δρ 6, το ἐλαχί-
στον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέ-
ξεων 60 λεπτά ἢ λέξεις, μὲ παχέα
δὲ στοιχεῖα δρ 1 καὶ μὲ κεφα-
λαῖα δρ 1,50. Ὁ χωριστὸς στί-
χος δρ 5. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ
πληρώνουν τὰ διπλά. Ἡ προ-
πληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

[ΛΒ'—32]

Ἀ ληλογραφῶ μὲ ὅλους καὶ ὅλες ἔως
16 ἑτῶν. Ἀπαντῶ ἀμέσως. Δ/οις: Δώ-
ρα Σωτηριάδου, 4 Μενάρδου, Δεμεσὸν Κύ-
πρου.

Ἑλληνὶς Κυπριοπούλα

[ΛΒ'—33]

Ὅ πως πάντα θὰ μοῦ χαρίσεται τὴν ἴδια
χαρὰ στέλνοντάς μου ἀπὸ μιᾶς καρ-
τούλα σας; Δ/οις: **Εὐτυχία Ἰακωβίδου,**
Πλατεῖα Δημοκρατικῆς 9. Ἀθήνας.
Πονεμένο Χαμόγελο

[ΛΒ'—34]

Γ όρδιε Δεσμέ, τί τερπελιές εἶναι αὐτές;
ἢ μήπως πάσχει τὸ δεξιὸν σου χέρι ἀπὸ
ρευματισμοῦ. **Πανελλήνιο Ὄνειρο,** καὶ
σὺ τερπέλιασες;—**Μαραμένο Δουλοῦδι**

[ΛΒ'—35]

«**Βάτραχοι**», λυπήθηκα πολὺ πού δὲν
μπόρεσα νὰ λάβω μέρος στὸν διαγω-
νισμό σας, ἀλλὰ τὰ φυλλάδια, τῆς Διαπλά-
σεως καὶ τὴν ἐπιστολήν σας τὰ πῆρα στίς
20 Νοεμβρίου κι' ἦταν πολὺ ἀργά. Ἐπι-
φυλάττομαι γι' ἀργότερα.

Μαραμένο Δουλοῦδι

[ΛΒ'—36]

Ἀ ὕγῃ Ρόδου, Μ. Μυστικὰ ἐπῆρα, ἐπι-
στολήν δχι' νὰ περιμένω;
Βολιώτικο Φοιτητάκι, σοῦ γραφά με τὴν
βολιώτικη διεύθυνσιν· δὲν ξέρω ἂν τὸ πῆρες.
—**Μαραμένο Δουλοῦδι**

[ΛΒ'—37]

Ν ικηφόρε Οὐρανέ. Εὐχαριστῶ γιὰ τὰ
Μ. Μυστικὰ· ἐλπίζω νὰ πῆρες τὰ δικά
μου. **Γρατσιέλλα,** κάρτες κι' ἐπιστολήν
σοῦ ἔστειλα πρὸ μηνὸς χωρὶς ἂν πάρω ἀ-
πάντησή σου, μήπως χάθηκαν; γράψε μου.

Μαραμένο Δουλοῦδι

[ΛΒ'—38]

Σ τούς **Ἀνθισμένη Τριανταφυλλιά,**
Χρυσόνειρο, Ἀρλίτα, Βάτραχος 34
στέλνω ὁλόθερμες εὐχές στὸ γιόρτασμά
τους.
Γαρδένια

Μ Η ΛΗΣΜΟΝΕΙΤΕ πὼς κάθε παραγγελία σας,
Μ γιὰ νὰ ἐκτελεσθῇ ἀμέσως, πρέπει νὰ συνοδεύε-
ται καὶ μὲ μιὰ τυπωμένη ταμνία, ἀπ' αὐτὴς μὲ τίς
ὁποῖες σας στέλνεται τὸ φύλλο κάθε ἐβδομάδα.

ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΔΩΡΟ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

Η “ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ” ΤΟΥ 1931

Θαυμάσιος τόμος ἀπὸ 620 σελίδες. — 465 εἰκόνες. — «Δαυὶδ Κόππερφηλδ». — «Τὸ παλιὸ
καράβι». — «Τὸ λουλουδάκι τοῦ Τέμπλου». — «Ἡ Μικρὴ Ἀγνωστη». — «Περιπέτειες ἐνὸς γάτου». —
«Κανελλῆς καὶ Σία». — Διηγήματα, ποιήματα, Ἀθηναῖκα Ἐπιστολαὶ κτλ. κτλ.

ΤΙΜΑΤΑΙ: Δρ. 115 ὁ τόμος ραμμένος, καὶ δρ. 110 ἄρραφος. Ταχυδρομικὰ: διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν ὁ ραμμέ-
νος δρ. 15, ὁ ἄρραφος δρ. 5. Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δρ. 23, εἴτε ραμμένος, εἴτε ἄρραφος.